ORAS

Debesuota,
apytikriai ta pati temperatūra.
Saulė teka 7:14, leidžiasi 4:50.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
HAymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians In The United States

VOL. XLII | Kaina 5c | Chicago 8, Ill. Ketvirtadienis, Sausio-January 20 d., 1955 m. | Price 5c | 16

MIDWEST INTER-LIBRARY CENTER CHICAGO

Midwest Inter. Gr.
Library Center
5721 Cottage Grove Ave

JUNGTINES TAUTOS NORI SUTAIKINTI KINUS

JEI KOMUNISTAS — NESIBOKSUOSI

Demokratai kritikuoja Amerikos persistengimus

WASHINGTONAS, D. C. — Demokratų partjos mėnesiniame žurnale "Democratic Digest" paduodama keletas būdingų pavyzdžių apie abejotinos vertės priemones prieš komunistus Amerikoj.

Taip antai, Indianos valstybėj išleistas įstatymas, reikalaująs iš profesinių boksininkų ir ristikų (neišskiriant ir moterų) pirma priesaikos, kad nesi komunistas. Tik po to prisaikdintas kovotojas gali eiti į areną.

Kalifornijoj pagal 1952 m. konstitucijos pataisą dabar visi labdarybės ir religinių organizacijų vadai, norėdami pasinaudoti federalinių mokesčių lengvatomis nuo nejudomo turto, turi prisiekti, kad jų organizacija arba bažnyčia nėra Maskvos propagandinėj tarnyboj.

Kolumbijos distrikte reikalaujama priesaika, kad nesi komunistas, prašant leidimo draudimo agento verslui. Forrest Hills priemiesčio namų savininkų draugija, prieš priimant naują narį, pirma reikalauja prisiekti, kad nesi ir nebuvai komunistų organizacijose.

Atstovų rūmuose pereitą pavasarį buvo įneštas pasiūlymas reikalauti antikomunistinės priesaikos iš visų tų, kurie nori pirkti arba nuomoti namą, statytą vyriausybei finansuojant. Projektas šiaip taip buvo atmestas. (Vėliau senato komitetas nustatė, kad iš federalinės statybos agentūros FHA sukčiai statytojai,, pradedant tokių pat savybių FHA valdininkams, uždirbo apie $700 mil. daugiau, negu galėjo uždirbti).

Išradėjo nuotykiai

Laivyno vadovybė išgavo iš vienos privačios firmos leidimą "pasiskolinti" kuriam laikui jauną aeronautikos mokslininką Mr. D. Jis nuvyko į laivyno bazę Naujojoj Anglijoj kiek anksčiau, negu FBI išaiškino, ar jis patikimas.

Bazės viršininkas paaiškino, kad tai tik formalumas, bet jis vistiek turįs palaukti, kol ateis FBI pranešimas. Per tą laukimo laiką jaunasis išradėjas tęsė naujų atradimų studijas laivyno bibliotekoj. Savo naujų tyrinėjimų duomenis jis parodė laivyno viršininkams. Šie taip susižavėjo jo pranešimu, kad tuoj ant jo užrašė "slaptas" ir padėjo į geležinę spintą.

Laukiant FBI ištikimybės tyrinėjimų, mokslininkas tęsė studijas bibliotekoj toliau. Bet jam prireikė jo pirmojo pranešimo. Deja, bibliotekos ir archyvų vedėja atsakė, kad ji neturinti teisės jam parodyti "slapto" dokumento, kol neateis FBI raštas, nežiūrint, kad dokumentas buvo to paties mokslininko pranešimas.

P. S. Paskutinėmis žiniomis, FBI nustatė, kad mokslininkas patikimas, ir kad laivyno biblioteka gali jam parodyti jo pranešimą. Jis priimtas ir į laivyno laboratoriją.

— **Mokslininkai vis dar nežino,** kaip apsaugoti žmones nuo nutukimo, keliančio širdies ligas ir trumpinančio gyvenimą, kalbėjo tos srities žinovas Dr. Jean Mayer iš Harvardo universiteto mokslininkų suvažiavime Ames, Iowa.

Sen. Dirksen prašo paskelbt McCarthy 90 "aukų" sąrašą

Tarp jų daug niekuo dėti, priešinasi sen. Johnston

WASHINGTONAS, D. C. — Senate atsinaujino ginčai tarp McCarthy (resp., Wis.) ir Johnston (dem., S. C.) dėl tų 90 valstybės departamento valdininkų, kuriuos McCarthy 1950 metais išvadino nepatikimais ir pavojingais šalies saugumui.

Sen. Johnston kalbėjo, kad valstybės departamentas visus šiuos McCarthy įtariamus valdininkus ištyrė ir nė vieno nerado nepatikimą. McCarthy atsiliepė, kad valstybės departamento sausio 10 d. rašte, kuriuo remiasi sen. Johnston, kaip tik esą pasakyta, kad ne valstybės departamentas tyrė valdininkus, įtartus komunizmu ar kitokia priešvalstybine veikla.

Valstybės departamentas darąs tik sprendimus, kitų saugumo įstaigų (svarbiausia FBI) surinktais duomenimis remiantis.

Prieštaraujančios žinios

Sausio 10 d. valstybės departamento rašte esąs pasakyta, kad iš tų 90 išvardintų įtariamų asmenų, 38 atsistatydinę, 4 pašalinti, 4 pasitraukę tyrinėjimams nepasibaigus ir 15 pašalinta dėl kitų priežasčių. 9 iš McCarthy minėtų valdininkų iš viso nepriklausę valstybės departamentui.

McCarthy atsakė, jog jam valstybės departamentas patvirtinęs, kad 32 iš 34 valdininkų pasitraukę, užvedus aiškinimus. O tarp tų nebuvusių valstybės departamento valdininkų McCarthy minėjęs prof. Owen Lattimore bei William Remington (pastarasis tarnavo prekybos departamente. Pagautas meluojant, kad nebuvo sovietų šnipas, Remington gavo 3 metus kalėjimo. Lapkričio mėn. 3 kaliniai kriminalistai jį nužudė Lewisburgo kalėjime, Pennsylvanijoj).

Skelbti, ar neskelbti?

Besiginčyjant, ar tą įtariamųjų sąrašą paskelbti viešai, sen. Johnston tam griežtai pasipriešino. Jis sako, kad tarp jų daug tokių nekaltų, kaip "gimusių kudikių".

Į šį ginčą įsiterpė ir sen. Dirksen (resp., Ill.) ir pasiūlė įtariamuosius skelbti. "Jei aš būčiau įtariamas ir jausčiausi nekaltas, aš pats pareikalaučiau tai paskelbti ir duoti progos viešai tuos įtariamus nuneigti", pasakė Dirksen.

MIRĖ DR. R. SHEPPARD

CLEVELAND. — Praėjus 10 dienų nuo žmonos, Mrs. Ethel Sheppard nusižudymo, savo ligoninėj mirė Dr. Richard Sheppard, 64 metų.

Dr. Richard Sheppard ir Mrs. Ethel Sheppard yra tėvai trijų gydytojų, kurių vienas, Dr. Samuel Sheppard, gruodžio mėn. buvo nuteistas kalėti iki gyvos galvos už žmonos Marilyn nužudymą liepos 4 d.

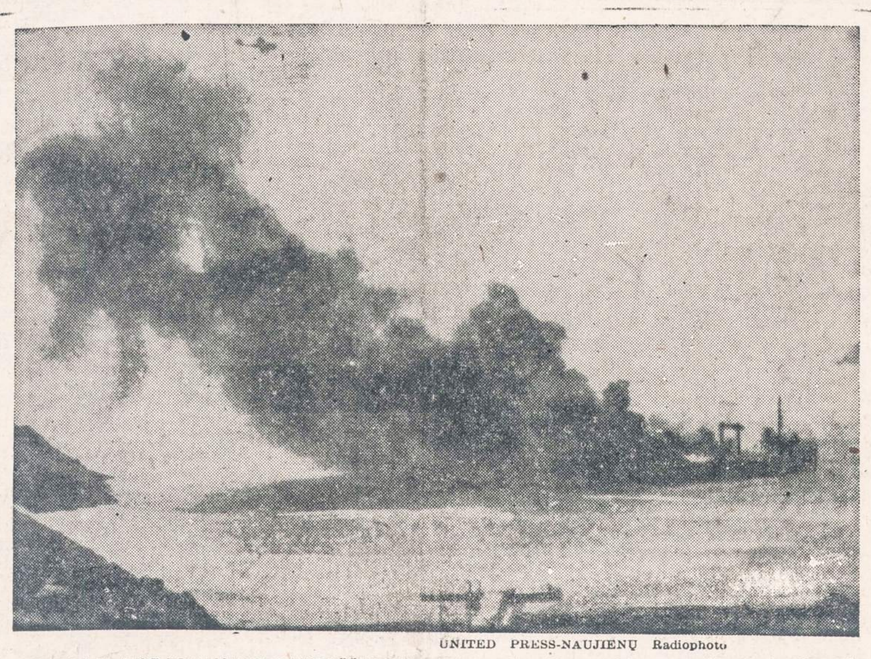

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Radiophoto

STIPRĖJA KARAS KINIJOS PAKRAŠČIUOSE.—Prie nacionalistų valdomų Tachen salų dega jų laivas, subombarduotas komunistų lėktuvų.

JV IRGI ILGISI TAIKOS KINIJOJE

Įvykusi "revoliucija" vyriausybės galvojime

WASHINGTONAS, D. C. — Prezidentas Eisenhoweris davė pritarimą sekretoriaus Dulles pareiškimui, kad JAV nesipriešintų Jungtinių Tautų žygiui sutaikinti Chiang-Kaisheką su komunistais ir tuo pabaigti pilietinį karą Kinijoje.

Vienas užsienio diplomatas Jungtinėse Tautose išsireiškė, jog tokie Eisenhowerio ir Dulles žodžiai reiškia "revoliuciją Jungtinių Valstybių galvojimų".

"Žalia šviesa" Hammarskjoldui

Eisenhowerio ir Dulles pareiškimai aiškinami, kaip leidimas sekretoriui Dag Hammarskjoldui, užmegzti derybas tarp Mao-Tsetungo ir Chiang-Kaisheko ir išsiaiškinti esamas galimybes juodu sutaikinti.

Amerikai davus leidimą, Anglija duos Hammarskjoldui dar daugiau — visokią įmanomą moralinę paramą. Pašalinus pilietinį karą Kinijoj, sumažėtų pavojus įsivelti į karą JAV laivynui, jei komunistai pultų Formozą. Jei komunistai atsisakytų taikintis, Amerika ir Anglija bandytų išnaudoti jų atsisakymą propagandai, atseit įrodinėjimui, kas jau seniai žinoma, kad komunistinė Kinija yra netaiki ir agresinga valstybė.

Nacionalistai nepatenkinti

Dar prieš Dulles ir Eisenhowerio pritarimą susitaikinimo minčiai, Tautinės Kinijos vyriausybės atstovas padarė piktą pareiškimą dėl ankstyvesnio Dulles teigimo, jog komunistų užimtoji Jikiangšano salas esanti strategiškai nereikšminga.

"Komunistai užims vieną mūsų salą po kitos, o JAV 7-tas laivynas nieko nedarys", pareiškė su pasipiktinimu Formozos valdžios atstovas.

Jikiangšano salos užėmimas buvo sunkus smūgis nacionalistams. Nespėjus nuo jo atsipeikėti, jie gavo pora moralinių smūgių iš JAV vyriausybės vadų pareiškimo. Bet nacionalistai žino, kad be Amerikos laivyno ir aviacijos jie negali pastoti kelio komunistams, jei jie užsimanys susirankioti likusias teritorijas.

— **JAV 7-tas laivynas,** budįs Formozos vandenyse, yra pasiruošęs stoti į karą kiekvieną valandą, nes nežinoma, ar kinų komunistai neperkels savo puolimų nuo pakrančių salų į Formozą.

Vėliausios Žinios

— Kostarikos sukilėlių likučiai, kariuomenės vejami, traukiasi į Nikaragua, iš kur jie pradėjo savo žygį prieš prezidento vyriausybę.

— Šio trečiadienio prezidento spaudos konferencija pradėta rodyti per televiziją. Taip bus daroma ir ateity.

— Panamos aukščiausias teismas nutarė, kad pavaryta prezidentą Guizada turi teisti pats seimas, kuris jį apkaltino dalininku sąmokslininkų, kurie nužudė prezidentą Remon.

— Turkija sutarė su Libanonu sudaryti savitarpinės pagalbos paktą. Neseniai toks paktas buvo pasirašytas su Iraku. Didieji Arabų Lygos nariai, kaip Egiptas, reiškia savo nepasitenkinimą.

— Gynybos sekretorius Wilson pasiūlė Kongresui išplėsti prekybą nekarinėmis prekėmis su komunistų šalimis, nes nuo to sustiprėsiančios laisvosios tautos.

— Kalifornijos teismas išaiškino, kad darbdavys gali pašalinti komunistą, ir tai nereikš darbo sutarties sulaužymą.

— Iš Nebraskos valstybės kalėjimo išsilaužė 4 kaliniai ir, nugalėję du sargus, ruošėsi pabėgti automobiliu. Bet kitiems sargams pasisekė juos pagauti.

— Tautinės Kinijos lėktuvai trečiadienį paskandino arba sužalojo 24 komunistų laivus. Stipriai bombarduota komunistų bazė Amoy, priešais Quemoy salą.

— Gynybos sekretorius Wilson įsakė priimti į darbą Anne Lee Moss, kuri buvo McCarthy išvadinta komuniste. A. Lee Moss buvo suspenduota ir antru atveju, kilus įtarimui pačios armijos saugumo organams. Ji tarnavo civile tarnautoja kariuomenės įstaigoj.

— Abejojama, ar JAV šįmet vėl bandys vandenilio bombas, kadangi tai kenktų prezidento Eisenhowerio "atominės taikos" planui, pranešama iš Washingtono.

Naujas komitetas "diskriminacijai"

Žiūrės, kad visi įstaigose būtų laikomi "lygiais"

WASHINGTONAS, D. C. — Prezidentas Eisenhoweris vienu įsakymu panaikino civilines tarnybos komisiją prižiūrėti teisingą elgesį priimant ir atleidžiant federalinių įstaigų tarnautojus, kitu įsakymu sudarė tiems patiems uždaviniams penkių narių patariamąjį komitetą.

Komiteto uždavinys bus daboti valdininkų teises, kad tarp jų nebūtų daroma skirtumo dėl jų rasės, tautybės, tikybos ir kilmės.

Komiteto pirmininku paskirtas Maxwell Abbell iš Chicagos, Maxwell Abbey kompanijos dalininkas. Maxwell Abbell yra ir Amerikos Palestinos prekybos korporacijos viceprezidentas.

Amerika uždraudė sovietų piliečiam daryti nuotraukas

Įveda panašius nuostatus, kaip amerikiečiams Rusijoj

WASHINGTONAS, D. C. — Valstybės departamentas uždraudė Sovietų Sąjungos piliečiams daryti fotografijas ir braižinius karinio svarbumo vietose.

Kiek anksčiau valstybės departamentas suvaržė sovietų piliečiams ir jų diplomatams keliavimą po Jungtines Valstybes. Jie negali įkeliauti į ketvirtadalį Amerikos teritorijos.

Šie suvaržymai yra panašūs į sovietų nuostatus Amerikos piliečiams ir diplomatams Sovietų Sąjungoj. JAV nori priversti sovietus tuos suvaržymus sušvelninti, griebiantis prieš juos jų pačių vartojamų priemonių.

"Nautilus" grįžo iš pirmosios kelionės

Atominis laivas ruošiasi didesniem bandymam jūrose

CROTTON, Conn. — Pirmasis laivas pasauly, varomas atomine jėga, "Nautilus", grįžo iš pirmosios bandymų kelionės atgal į uostą.

Bandymai buvo daromi Long Island įlankoj ir tik vandens paviršiuj. Vadovybė esanti visiškai patenkinta bandymų vaisiais.

"Nautilus" yra povandeninis karo laivas, kainojęs $55 milijonus. Artimiausioj ateity jis išplauks tolimesniems bandymams — nardymams. Ir po to pasileis į kelionę vandenynais. Jis gali apiplaukti pasaulį panėręs, bent taip buvo tikėtasi jį statant.

Sukilę kaliniai nebijo nė tanko

RIAUŠININKAI GRASINA NUŽUDYTI 11 ĮKAITŲ

BOSTONAS. — Massachusetts valstybės administracija išsišaukė į pagalbą prieš sukilusius kalinius kariuomenės tanką, bet tuo sukilėlių neišgasdino.

Aplink kalėjimą pilna policijos, tačiau ji nedaug ką gali daryti, neįvarydami į pavojų tuos 5 kalėjimo sargus ir 6 ramius kalinius, kuriuos turi pagrobę įkaitais kriminalistai.

Riaušininkams vadovauja banko plėšikas Teddy Green. Jis pranešė kalėjimo viršininkui John O'Brien, kad "už kiekvieną paleistą šūvį ar ašarinę bombą bus nužudytas sargas ar kalinys". "Vadui" leido pasikalbėti telefonu su dukterim, tikint, kad duktė perkalbės tėvą, kad jis pasiduotų. Tėvas atsakė, kad jis nenurims, kol neištruks iš kalėjimo.

Buvo pasiųstas ir kalėjimo kapelionas tartis su riaušininkais, kad jie pasiduotų. Bet ir jam misija nepavyko. Valstybės prokuroras George Fingold per garsiakalbį įspėjo riaušininkus: "Jei jūs nužudysite nors vieną žmogų, jūs visi atsidursite elektros kėdėj".

Partinė politika naujame biudžete

Demokratai atakuoją Ike

WASHINGTONAS, D. C. — Demokratų partijos centro komitetas išsiuntinėjo savo atstovams Kongrese antrą slaptą memorandumą, nukreiptą prieš prez. Eisenhowerio vyriausybę.

Partijos komitetas pirmuoju memorandumu įspėjo savo atstovus Senate ir Atstovų rūmuose pervarstyti kai kuriuos Formozos sutarties nuostatus. Sutartis įteikta Senatui ratifikuoti.

Naujame memorandume demokratų partijos komitetas pasisako prieš naująjį, 1956 metų biudžeto projektą. Daromi priekaištai Eisenhowerio vyriausybei už nesugebėjimą subalansuoti biudžetą ir už duotų pažadų nesilaikymą.

Demokratų komitetas pastebi, kad 1954, rinkimų metais Eisenhowerio vyriausybė sumažino kai kuriuos mokesčius, nežiūrint, kad balanse susidarė $4,5 bil. nepriteklius (skirtumas tarp pajamų ir išlaidų). Gi dabar, rinkimams praėjus, Eisenhoweris pasakė, kad šiais metais negali būti mažinami mokesčiai, nors biudžeto nuostolis numatytas tik $2.4 bil., apie $2 bil. mažiau, negu pereitais metais.

200 KOMUNISTŲ LĖKTUVŲ PUOLĖ TACHEN SALYNĄ PRIE KINIJOS

Nacionalistai negali atsilaikyti be Amerikos

TAIPEH, Formoza. — Trečadienį komunistinės Kinijos 200 sovietų gamybos lėktuvų puolė Tachen salas Kinijos pakraščiuose, apie 200 mylių nuo pagrindinės nacionalistų Formozos salos.

Šis puolimas buvo pats smarkiausias atsinaujinusiame kinų pilietiniame kare. Antradienį komunistų kariuomenei pasisekė užimti netoli Tacheno esančią salelę Jikiangšaną. Šis laimėjimas bus komunistus padrasinęs sustiprinti Tacheno salų bombardavimą, ruošiantis jas užimti vieną po kitos.

Lyg ir įžanga į invaziją

Sustiprinti komunistų puolimai, naudojant laivus ir aviaciją, duoda pagrindo manyti, kad Peipingo vyriausybė iš tikrųjų ruošiasi didesnei invazijai, pradedant nuo pakrančių salų, kurių ligi šiol neįstengė atsiimti, kol neturėjo pakankamai jūrų ir oro jėgų.

Užėmus Jikiangšano salą, dabar susidarė daug didesnis pavojus gretimai Pašano salai, priklausančiai tai pačiai Tachen salų grupei. Komunistai Kinijos pajūry priešais šias salas turį sutelkę 400 lėktuvų ir 200,000 kariuomenės su daugybe kėlimosi laivų (motorinių džiunkų).

Nacionalistai smogia atgal, bet...

Chiang-Kaisheko lakūnai ketvirtadienį buvo įskridę į Kiniją ir bombardavo karinius taikinius pakraščiuose. Jų partizanai vis dar kaunasi ir Jikiangšane.

Kokie jų pasisekimai ir atkaklumas bebūtų, nacionalistai netiki vieni, be Amerikos didesnės pagalbos, atsilaikyti pakraštinėse salose. Jie turi pripažinti, kad Tacheno ir kitas salas pakrašty komunistai, jei nori, turi jėgos užimti.

Amerikos laivyno ir aviacijos paramos jie gali tikėtis tik tada, kai komunistai pultų Formozą arba netoli jos esančias Pescadores salas. Tokias garntijas JAV yra davusi naujai sudarytoj Formozos gynymo sutarty. Bet Senatas jos dar neratifikavo.

Lakūnų vadavimą JAV palieka JT

Gen. sekretorius tarsis toliau su Peipingo vadais

WASHINGTONAS, D. C. — Valstybės sekretorius Dulles, išsikalbėjęs su Jungtinių Tautų generaliniu sekretorium Dag Hammarskjold apie jo misiją į Peipingą, pranešė, kad JAV šį uždavinį palieka ir toliau tirti Jungtinėms Tautoms.

JT gen. sekretorius atsakė, kad jis darys viską, ką galės išgauti iš komunistinės Kinijos kalinamus amerikiečių lakūnus. Jis įtikino Dulles, kad tam tikrų galimybių išvaduoti amerikiečius yra ir kad jo kelionė į Peipingą nebuvo visiškas nepasisekimas, kaip kad išsireiškė respublikonų vadas Senate William Knowland.

Sekretoriaus Dulles žodžiais, Amerikos vyriausybė griebsis pati lakūnų vadavimo po to, kai paaiškėtų, jog Jungtinėms Tautoms šis dalykas tikrai nepasisektų.

VISI TURI MOKĖTI PAJAMŲ MOKESTĮ

Kiekvienas pilietis ar nepilietis JAV turi mokėti pajamų mokesčius (income tax). Toks yra federalinis įstatymas.

Jeigu šioje šalyje gyvenąs pilietis ar nepilietis yra vedęs, tai jis gali paruošti metinę mokesčių atskaitą kartu su žmona arba atskirai (joint or individual return), kaip jiems geriau išeina. Federalinis įstatymas leidžia pasirinkti patį naudingiausią būdą.

Svarbus reikalas tremtiniams

Amerikoje turime kelis šimtus tūkstančių tremtinių, kurie karo metu persiskyrė su savo žmonomis, neteko šeimų. Jų padėtis gana kebli. Kartais vyras ar moteris nežino, ar jie vedę ar ne, nes jo žmona (arba vyras) gali būti miręs, užmuštas arba kitaip sunaikintas.

Ką tokie žmonės turi daryti su savo pajamų mokesčiais? Demokratiško mūsų krašto įstatymai yra visiems vienodai taikomi, tie patys įstatymai taikomi ir tremtiniams. Jei sakysim, Jonas Pievinis yra tremtinis, vedęs, ir žino, kad jo žmona yra gyva kur nors Europoj, tai jis, pildydamas mokesčių lakštą, gali nusirašyti $600 išimtį (exemption). Įstatymas aiškiai sako, kad toks tremtinys negali atsiskaityti išimtį už Europoj paliktus nepilnamečius vaikus, bet jis visuomet gali pasidaryti išimtį už žmoną.

Dėl aiškumo, paimkime dar vieną pavyzdį. Jeigu Pievinio žmona gyventų Amerikoje ir jiedu turėtų 6 vaikus, tai jis turėtų teisę gauti 8 išimtis. Bet jeigu jo žmona su šešiais vaikais gyventų Europoje ar kitoje užsienio vietoje, tai Pievinis gali atsiskaityti tiktai dvi išimtis: vieną už save, o antrąją už savo žmoną.

Tūkstančiai tremtinių, pildydami pajamų mokesčių lakštus, pažymėjo, kad jie nevedę vien tik dėl to, kad negyvena su savo žmonomis ar vyrais. Jų pajamų mokesčiai buvo žymiai didesni, nes jie pasinaudojo tiktai viena išimtimi.

Visi asmenys, kurie praeityje yra išpildę pajamų mokesčių lakštus, kaip viengungiai, bet tikrumoje yra vedę ir žino, kad jų žmonos ar vyrai yra gyvi Europoje, šiandien gali paprašyti federalinę valdžią, kad jiems grąžintų permokėtus mokesčius. Įstatymas leidžia jiems atitaisyti jų pačių padarytą klaidą.

Imkime dar vieną pavyzdį. Sakykim, kad Jonas Pievinis į metus uždirbtų $4,600. Būdamas viengungis, jis turėtų mokėti valstybei $724.00 pajamų mokesčio. Bet jeigu jis gautų dvi išimtis, tai jam tektų mokėti $592.00. Jis būtų permokėjęs daugiau šimto dolerių. Mokesčius permokėjęs žmogus turi teisę prašyti, kad federalinė valdžia jam grąžintų permokėtą sumą. Noriu šia proga pabrėžti, kad kiekvienu atveju reikia elgtis sąžiningai ir teisingai.

Pinigus atgauti galima šitokiu būdu: Šiais metais, darant praeitų metų pajamų mokesčių lakštą, reikia pažymėti, kad jums priklauso grąža (refund). Reikia apskaičiuoti, kiek esate permokėję paskutiniais dviem ar trim metais, įrašyti į naują lakštą ir atimti iš praeitų metų mokesčių. Kitas būdas permokėtiems pinigams atgauti yra toks: reikia paprašyti, kad federalinė valdžia atsiųstų jums specialią formą. Tą formą turėsite teisingai užpildyti ir pasiųsti vyriausybei. Federalinė valdžia sugrąžins jums tiek pinigų, kiek buvo permokėta.

Man atrodo, kad didokas žmonių skaičius, nežinodamas įstatymų, yra permokėjęs šimtus tūkstančių dolerių. Jie gali panaudoti mokesčių atsiskaitymo laikotarpį ir atitaisyti visas praeities klaidas. Be to, ateityje klaidų neturi daryti.

—Adv. Charles P. Kal

*Chicagiečiams susisiekimo nelaimės kiekvienais metais kainuoja $10,000,000. Kiekvienos nelaimės metu jūs užmokate savo dalį. Padėkite sumažinti tą milžinišką sumą, įstojant į "Crusade for Traffic Safety".

Taupymas yra turtingumo šaltinis

Pradėk taupyti tuojau... Mes mokam aukštus dividendus.

Mūsų bendrovės laikomi pinigai apdrausti iki $10,000.00.

MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASS'N.

4038 Archer Avenue Tel. LAfayette 3-6719

Sekretorius AUGUST SALDUKAS

Už Taupomus Pinigus Mokame 3½ Nuošimčio

Moving Moving

PERKRAUSTYMAS IŠ ARTI IR TOLI

ILGŲ METŲ PATYRIMAS — PIGUS SĄŽININGAS PATARNAVIMAS.

NAUJI DIDELI SUNKVEŽIMIAI — PATOBULINTI PERKRAUSTYMUI ĮRANKIAI, KAIP PATYS SUNKVEŽIMIAI, TAIP IR JŪSŲ PERKRAUSTOMI BALDAI YRA APDRAUSTI — INŠIURINTI.

J. NAUJOKAITIS 2022 WEST 69th STREET, CHICAGO 29, ILLINOIS. Tel.: WAlbrook 5-9209

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN, - TURĖSI RYTOJ!

TAIGI PRADĖK TAUPYTI ŠIOJE LIETUVIŠKOJE ĮSTAIGOJE.

Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki $10,000.00.

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.

4071 Archer Ave. Tel.: LAfayette 3-8248

(į vakarus nuo California Avenue)

CHARLES ZEKAS, Secretary

OFISO VALANDOS:

Pirmad., Antrad., Penktad. ir Šeštadieni 9:00 ryte iki 4:30 val. po pietų. Trečiad. 9:00 ryto iki 12 val. dieną. Ketvirt. 9:30 ryte iki 8:00 val. vak.

SHULMISTRAS & CO.

INSURANCE

REAL ESTATE

Property Management Mortgage Loans Notary Public

4004 S. ARCHER AVE. CHICAGO 32, ILL.

LAFayette 3-6300

Agent of ARCHER CURRENCY EXCHANGE

Checks Cashed Money Orders Buy Money Orders

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Telephoto

Joel Robert Katz, turtingo New Yorko biznieriaus 16 metų amž. sūnus, Manmouth aksprities prokurorui J. Victor Carton pasakoja kaip jis paspruko iš žmogvagio nagų. Joel buvęs priverstas parašyti tėvui raštelį, kad už jo išlaisvinimą būtų sumokėta $100,000. Policija ryšium su žmogvagyste areštavo Anthony Staikos iš Toms River, N. J.

LAISVOJO PASAULIO SPAUDOS PUSLAPIUOSE

Prasideda Klaipėdos krašto vokiečių repatriacija?

Vokiečių spaudoj rašoma, kad bolševikai leidžia repatrijuoti į Vokietiją paskutiniams Klaipėdos krašte ir Rytprūsiuose pasilikusiems vokiečiams. Kol kas neaiškus likimas tų, kurie, esą, buvę priversti priimti sovietinės Lietuvos pilietybę. Klaipėdoje prie vietinės policijos veikianti tam tikra komisija, kuri pradėjo registruoti norinčius išvykti į Vokietiją. Kokius žmones toji registracija apima, tuo tarpu tikslių duomenų dar neturima. Kalbama, kad pirmoj eilėj numatyti repatrijuoti tie, ypač senesnio amžiaus, žmonės, kurie turi Vokietijoje savo vaikus ar artimus gimines. Pirmiausia buvo registruojami "žaliojo paso" (kurie buvo pripažinti vokiečiais) turėtojai. Tačiau nuo spalio 25 d. buvo pradėti registruoti jau ir su "baltais pasais" (turėję tapti Sovietų Lietuvos piliečiais), nors netenka abejoti, kad šiems sovietinės įstaigos darys daugiau kliūčių išvykti, negu kitiems.

Vokiečių Raud. Kryžius padarė Bonnoje reikalingų žygių, kad būtų pašalintos kliūtys visiems vokiečiams iš Klaipėdos krašto ir Rytprūsių išvykti į Vokietiją, žinoma, jeigu to jie nori. Kai vokiečių kilimo vyrų ėmimas į raudonąją armiją naujokais buvo vis atidėliojamas, tai lietuvių kilimo klaipėdiečiai buvo į ją imami visą laiką. Tačiau 1954 m. rugsėjo mėn. buvo paimti į kariuomenę jau ir vokiečiai. Tuo būdu jiems repatriavimo reikalas iš Klaipėdos krašto pasidarė dar painesnis. Vokietininkai kiekvieną Klaipėdos krašto gyventoją, buvusį Vokietijos pilietį, yra linkę laikyti vokiečiu, neskirdami pilietybės nuo tautybės.

Vokiečių spaudos žiniomis, į Klaipėdos kraštą esą galima iš Vakarų siųsti net ir siuntinėlius. Esą, pašto susisiekimas į Klaipėdos kraštą "veikiąs net geriau negu iš jo į Vakarus"...

Sovietų ambasada jau pranešė Rytinės Vokietijos komunistinės vyriausybės atitinkamoms įstaigoms, kad netrukus atvyks nedidelės grupės repatrijuojamų vokiečių taip pat iš šiaurinės Rytprūsių dalies, vad. "Kaliningrado srities". Ryt. Vokietijoje gyveną repatrijuojamųjų giminės, pakviesti kom. vyriausybės vidaus reikalų ministerijos pareigūnų, buvo painformuoti, kad vokiečių Rytinės zonos vyriausybė skirianti daug reikšmės tam dalykui, jog atvykusieji vėliau nepabėgtų į Vak. Vokietiją.

Vokiečių spaudos pranešimu lenkai jau pradeda leisti "vokiečių mažučiai" Rytprūsiuose lenkų mokyklas. Dabar rūpinamasi jiems paruošti reikalingą mokytojų skaičių. "Das Ostpreussenblatt" žiniomis, lenkų užimtuose Rytprūsiuose gyveną apie 80,000 vokiečių. Iš Vokietijos rytinių sričių į Vak. Vokietiją nori persikelti apie 175,000 vokiečių. Dėl jų repatriavimo jau susitarė vokiečių ir lenkų Raud. Kryžius. Per spalio mėn. į Rytinę Vokietijos zoną per Stettino pereinamąją stovyklą buvo repatrijuota vos 811 vokiečių, kurių daugumas atvyko iš Pamarėlių ir pietinės Rytprūsių dalies. "Das Ostpreussenblatt" Nr. 49/1954 skelbia, kad Rytprūsių vokiečių leistam laikraščiui "Ostpreussenwarte" Goettingeno teismo paskelbtas konkursas. Bet minimas laikraštis bus leidžiamas ir toliau — kaip pageidauja jo leidėjų didžioji dalis.

Siūlo vokiečiams patiems derėtis su lenkais

Šiuo metu vokiečiai atsidėję rūpinasi studijiniu Rytų Europos problemų parengimu. Toms problemoms nagrinėti, telkti reikalingai medžiagai, ruošti literatūrai, studijoms ir specialistams jie turi sukūrę visą eilę institucijų ir į tą darbą įtraukę rinktinius savo mokslininkus, politikus ir kultūrininkus. Leidžiama gausybė įvairių leidinių ir žurnalų bei laikraščių.

1954 m. spalio mėn. Muenchene Joerg leidyklos pradėtas leisti naujas vokiečių kalba žurnalas "Der Europaeische Osten", kuriame vedamąjį "Europa ir Rytai" parašė pats CDU frakcijos federaliniame Vokietijos parlamente pirmininkas Dr. H. von Brentano. Žurnalas skelbia kovojąs už "apsisprendimo teisę ir tautų laisvę". Tačiau jau pačiame pirmajame puslapyje nurodo, kad jo būsimosios arba siekiamosios Rytų Europos samprata yra žymiai skirtinga nuo tų kraštų egzilų koncepcijos, pagal kurią jie trokštą savo pavergtuosius kraštus atstatyti tautinių valstybių forma. Nors ir suteikdamas egzilams teisę pasisakyti minėtojo žurnalo skiltyse, "Der Europaeischen Osten", kaip matyti iš visos eilės tolimesnių samprotavimų, betgi siekia tokio Rytų erdvės apipavidalinimo, kur vokiečiams, kilusiems iš minimųjų kraštų, būtų suteikta teisė grįžti atgal į jų tėviškes, o pati Rytų ir Vidurio Europa apjungta be atskirų tautinių valstybių organizmų. Tokių pasiūlymų betgi nematyti vokiečių sritims vakaruose arba šiaurėje ar kur nors kitur. Į būsimąją Europos integraciją, kaip iš žurnalo toliau paaiški, vokiečiai ir kitos Europos valstybės įeitų kaip valstybiniai nariai.

Įdomių žurnalas siūlymų duoda lenkų — vokiečių santykių reikalu. Jų svarbiausia mintis — kad bolševikai, kitiems Vakarų sąjungininkams nepramačius bolševikų kėslų, sąmoningai ištrėmė vokiečius iš rytinių sričių ir sukūrė Oderio-Neisės liniją tam, kad tuo nuolatiniu neramumų židiniu patys galėtų pasinaudoti. Šioji linija netarnauja nei lenkų, nei vokiečių, nei Europos interesams. Šiandien bolševikai, pasirodžius jų klasiniams kovos šūkiams nesant kiek reikiant sėkmingiems, stengiasi pasinaudoti atskirų kraštų nacionalizmu ir vieną tautą kurstyti prieš kitą. Todėl žurnalas siūlo prieš tuos Maskvos kėslus stoti vieningai tiek vokiečiams, tiek ir lenkams ir savo santykiams sunormalinti pradėti patiems reikalingus pasitarimus. Tačiau kas tuo reikalu yra kompetetentingas iš lenkų pusės? Žurnalas, atsakydamas į šį klausimą, siūlo šnekėtis ne su komunistine lenkų vyriausybe, kuri yra aklas Maskvos įrankis ir dėl kiekvieno Oderio-Neissės linijos priminimo kelia didžiausią triukšmą, bet su lenkų egzilinės vyriausybės atstovais Londone.

Šiuo metu Lenkijoje esama 26.5 mil. žmonių, o apie 5.5 mil. lenkų užsienyje. Lenkų egzilinės vyriausybės atstovai dar ir šiandien pripažįstami visos eilės valstybių, būtent: Ispanijos, Airijos, Vatikano ir Kubos. Šiandien nei "didžioji Vokietija", nei "didžioji Lenkija" nėra ir negali būti jokios realybės. Todėl reikią laikytis elastingos ir konstruktyvios užsienio politikos, bet nesiremti sustingusia Oderio-Neissės linija, pastebima žurnale.

Tas pats žurnalas savo antrajame numery apžvelgia istorinius įvykius, drauge primindamas ir Lietuvos pagrobimą, kaip rusai įsigalėjo Vidurio ir Rytų Europoje ir kaip Vakaruose esą lenkai kovoja dėl savojo krašto išlaisvinimo. Lenkų "atgautosios sritys", kaip pažymi žurnalas, nepaisant įvairių garantijų ir "užtikrinimų", tarp jų duoto ir Rytinės Vokietijos kom. vyriausybės, laikančios Oderio-Neisės liniją galutine "Lenkijos — Vokietijos tikra siena", ir toliau tebesudaro Rusų politikos Europoje objektą... Pasisakydamas dėl vokiečių veržimosi į Rytus, žurnalas būdingai pastebi, kad tvirčiausios Europoje sienos, nustatytos dar 1422 metais, buvo vokiečių — lenkų sienos Silezijoje ir vokiečių — lenkų — lietuvių sienos Rytprūsiuose...

Lenkų spauda rašo, kad ir per Rytų bloko "saugumo konferenciją" Maskvoje buvo svarstoma Oderio-Neissės linija, kaip "taikos linija". Grįžęs iš konferencijos, Cyrankiewiczius pasigyrė partijos pareigūnams, kad ten turėjęs "svarbių pasitarimų", kaip reiktų tą sieną ginti. (Elta)

Aleksas Brinas

GENERAL CONTRACTOR

- Naujų namų statyba
- Namų remontavimas
- Vidaus įrengimai
- Garažų statyba

20 metų patyrimas

Greitas ir sąžiningas darbas

4339 S. Hermitage Ave.

FR 6-3922 LA 3-9719

SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ

PRANEŠIMAI

ŽVALGĖMĖS ilgoką laiką nusipirkti gerą pajamų nuosavybę, kol Mr. Svoboda, 3739 W. 26th St., Chicago ir 6013 W. Cermak Road, Cicero, pardavė mums puikų 3 butų namą 4050 W. Cermak Rd. Esame pilnai patenkinti.
Mr. ir Mrs. Lorenzie.

Chicagos Lietuvių Draugijos Ciceros skyriaus susirinkimas bus ketvirtad., sausio 20 d., 7:30 val. vak., Skadausko svetainėje, 1500 So. 49th Ave. Visi nariai kviečiami atsilankyti. —KPD.

JUOZAPAS ŽADEIKA

3229 So. Green Street

Mirė 1955 m. sausio mėn. 18 d., 1:30 val. po pietų, sulaukęs senatvės. Gimęs Lietuvoje, Tauragės apskr., Batakių parapijoje ir kaime.

Amerikoje išgyveno 50 metų.

Paliko nuliūdę: sesuo Elena Urban, gyvenanti Covina, California, sesers vaikai: Pranciška, Leonie ir Jonas; daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Laidotuvėmis rūpinasi Martha Gerlick, Charles Bakutis ir Geo. E. Šukys.

Priklausė Chicagos Lietuvių Draugijai.

Kūnas pašarvotas Jurgio F. Rudmino koplyčioje, 3319 So. Lituanica Ave.

Šeštadienį, sausio mėn. 22 d., 1:30 val. popiet, kūnas bus lydimas iš koplyčios į Lietuvių Tautines kapines.

Visi a. a. Juozapo Žadeikos giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliūdę lieka:

Sesuo, Sesers Vaikai ir kiti Giminės.

Laidotuvių direkt. Jurgis F. Rudminas. Tel.: YArds 7-1138.

LOVEIKIS Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis

KVIETKININKAS

Gėles Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.

3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

GĖLININKAS

(PUTRAMENTAS)

Linksmumo arba liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.

ROY R. PETRO (Putramentas)

5519 So. Harlem Avenue

POrtsmouth 7-9020

URBA Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Banketams, Laidotuvėms, Papuošimams

GĖLININKAS

4180 ARCHER AVENUE

Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

GUŽAUSKŲ

BEVERLY HILLS GĖLINYČIA

GĖLĖS VISOMS PROGOMS

2443 W. 63 ST.

Telef.: PR 8-0833 ir PR 8-0834

STEPONAS C. LACKAWICZ

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Trys Koplyčios

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE VIrginia 7-6672

10756 S. MICHIGAN AVE. PUllman 5-1270

LIŪDESIO VALANDOJ ŠAUKITE

MAŽEIKA & EVANS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Air Conditioned Chapel and Parking Facilities.

6845 S. Western Ave. RE 7-8600-8601

Gyvenantiem kitose miesto dalyse gausim koplyčią arčiau jūsų namų

A. PETKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 So. Western Avenue

1410 South 50th Avenue

CICERO, ILL.

TELEFONAI:

GRovehill 6-2345-6 TOwnhall 3-2109

KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 SO. HERMITAGE AVE.

Tel.: YArds 7-1741 ir BIshop 7-9481

4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.

Telefonas LAfayette 3-0440

Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES 1390 kl.

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ.

★

TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

PETRAS BIELIŪNAS

4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS

1646 W. 46th STREET Phone: YArds 7-0781

LEONARD BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COmmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS

1446 S. 50th AVE., Cicero, Ill. Phone: OLympic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANICA AVENUE Phone: YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS

659 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5711

ALFRED VANCE

177 WOODSIDE RD., Riverside, Ill. Tel.: OL 2-5245

KANADOS ŽINIOS

Vienuolių kotryniečių "lietuviškumas"

TORONTO, Ont. — Prieš keletą metų Toronto mieste apsigyveno 4 lietuvaitės vienuolės — Šv. Kotrynos seserys, kurios, nenorėdamos įsijungti į svetimtaučių moterų vienuolynus, užsimojo įsteigti lietuvišką. Tas užsimojimas joms ir pasisekė. Turėdamos truputį savo pinigų ir gavusios iš lietuvių visuomenės aukų, jos nusipirko Deleware gatvėje namą ir įsteigė lietuvių vaikams darželį. Pradžioje tuo darželiu visi lietuviai labai džiaugėsi ir rėmė aukomis, bet, pamatę "lietuviškumą", daugelis gerokai nusiminė. Pasirodė, kad vienuolės į tą darželį priima visų tautybių vaikus, dėl to šiuo metu jame vyrauja vokietukai. Vienuolės mažus vaikučius pradėjo bauginti įvairiais raguotais velniūkščiais ir dvokiančia pragaro smala, todėl vakarais daugelis vaikų bijo prieiti prie langų. Į darželio patalpas galima sutalpinti tik apie 25 vaikus. Tokiam vaikų skaičiui, rodos, ir leidimas yra gautas. Bet vienuolės priima net iki 50 vaikų, o neturėdamos kur jų sutalpinti, dalį grūdžia į rūsį. Be to, vienuolės per daug pradėjo bičiuliautis su vokiečiais. Šiuo metu Toronto mieste siaučia didelis nedarbas. Netekę darbo, apie trečdalis lietuvių nepajėgia sudurti galus su galais, bet vienuolės, virtuvės darbams ir vaikų priežiūrai, samdo tik vokietes darbininkes. Mažų ir dar nieko nesuprantančių vaikučių bauginimas kažkokiais raguotais velniūkščiais ir garuojančia pragaro smala yra tokia nesąmonė, kuria netiki ir pačios vienuolės, o jų grūdimas į rūsį ir nedarbo metu samdymas į turimus darbus svetimtaučių moterų kiršina lietuvių visuomenę. Dėl tokio vienuolių elgesio Toronto lietuvių visuomenėje kilo didelis nepasitenkinimas, o keletas lietuvių net pradėjo daryti žygius dėl naujo ir grynai lietuviško vaikų darželio atidarymo, kuris patenkintų visus lietuvius. Ar tas žygis pasiseks, ar ne, dar sunku pasakyti, bet kad Toronto lietuviams grynai lietuviškas ir kultūringų žmonių vadovaujamas vaikų darželis labai reikalingas, tą visi supranta.

—J. Rainis

* * *

Važinėja po Kaliforniją

SIMCOE, Ont. — Žinomi šios apylinkės lietuviai, Juozas Dumša, sūnus Pranas, du draugai, būtent Antanas Mažeika iš Delhi ir Antanas Masius iš Toronto, išvyko automobiliu į pietinę Kaliforniją, kur lanko draugus ir naudojasi šiltu oru.

P. p. Juozas ir Ona Dumšai turi Simcoe mieste geriausį viešbutį "Norfolk Hotel". Be to jie nupirko didelį ir gerą tabako ūkį, kurį atidavė pusininkui tabaką auginti.

P. p. Dumšų sūnus Pranas šiais metais baigs St. Michel's kolegiją. Jis yra mėgėjas ledo sporto ir už tai mėgiamas mokytojų.

Linkiu Juozui Dumšai, jo sūnui Pranui ir jų draugams, gerai pailsėjus, laimingai sugrįžti.

—V-a.

Philadelphia, Pa.

Patikslinimas ir papildymas

P. Algirdas Goštautas Naujienose aprašė Philadelphijos bendruomenės rinkimus. Tame aprašyme pateko kai kurie netikslumai, todėl skaitau reikalingu jos patikslinti bei papildyti.

1) Mokestį kitiems metams senasis pirm. siūlė nustatyti $1.50, bet ne $2.00. Senoji valdyba siūlė nustatyti $2.00 ir šį siūlymą gynė buvusis iždininkas.

2) Neteisybė, kad laimėjo tie, kurie turėjo geresnius ir brangiau apmokamus darbus. Priešingai — tie, kurie turėjo geresnius ir brangiau apmokamus darbus (jų buvo apie 4) siūlė ir balsavo už mažesnį mokestį.

3) Teisininkų ir inžinierių draugijos kandidatais buvo nominavusios ne du, bet keturius: J. Stikliorį, J. Klausą, V. Gruzdį ir Romanauską.

4) Jaunimo organizavime ir jo rūpinimosi, o taip pat socialiniame darbo bare, matyti, nieko nebuvo daroma arba padaryta nes nei iš pranešimų, nei gyvenime neteko pastebėti. Čia ir yra kalta valdyba, o ypatingai jos pirmininkas, kad tais klausimais nieko nebuvo daroma.

5) Toliau p. A. Goštautas mini, kad kitais metais sparčiai bus žengiama prie apylinkių organizavimo užbaigimo. Jei bus žengiama prie apylinkių organizavimo užbaigimo, tai aš noriu paklausti, o kokie darbai senosios valdybos tuo reikalu jau buvo padaryti? Nieko. Tas pats nieko nepadaryta su apygardos įsteigimu. Teisybė, kad šiuo klausimu šis tas išryškėjo laike susirinkimo.

Statant kandidatus į naująją valdybą buvo pasiūlytas ir p. B. Raugas, bet jis mėgino savo kandidatūrą atsiimti, motyvuodamas, kad jis yra numatęs kandidatuoti į Apygardos Valdybą. Inžinierius Jurskis tokį motyvavimą mandagiai išjuokė, todėl p. Raugui neliko nieko kito daryti kaip sutikti būti renkamam į Apylinkės Valdybą (iš to matyti, kad netrukus bus renkama Apygardos Valdyba).

6) Kodėl p. A. Goštautas paminėjo tik aštuonius išrinktus valdybos narius? Kur gi devintasis?

7) Negalima nepaminėti dar vieno būdingo atsitikimo. Svarstant dienotvarkės klausimą — Klausimai ir sumanymai — vienas iš dalyvių (nepamenu kas) įnešė pasiūlymą paaukoti Vasario 16 gimnazijos rūmų fondui $50.00. Ir čia buvęs pirm. B. Raugas, kuris taip daug rūpinasi kultūros bei lietuvybės išlaikymu išdrožė kalbą, pasisakydamas, kad tas bendruomenei nereikalinga daryti ir negalima švaistytis bendruomenės pinigais. Kur logika, kur kultūros ir lietuvybės išlaikymas? Tą kultūros ir lietuvybės židinį (Vasario 16 gimnazijos rūmai), kurį savo energija ir ryžtingumu įgijo Lietuvių Bendruomenė Vokietijoje, mes visi privalome remti.

—Jonas Klapauskas

"Naujienose" pasiskelbęs — visus biznyje nustelbia

IŠ SAULĖTOS FLORIDOS

Norgailienė ir Waškelienė atostogauja su vaikais

ST. PETERSBURG, Fla. — Pirmiausia čia atsirado ponia Elžbieta Norgailienė, o netrukus atvyko ir ponia Antanina Waškelienė. Jodvi jau ištisas mėnuo šildosi šiltame Floridos ore ir vieši pas Rowotus, neseniai nupirktoje gražioje rezidencijoje.

Čia buvo atvažiavusi ponia S. Žilvitis su dukrele Page. Kartu su jomis buvo atvykusi ir jų draugė panelė Lila Firtik. Jos praleido daugiau negu tris savaites Miami Beach ir kitose vietose. Vykdamos namo, jos buvo sustojusios St. Petersburge, pas Rowotus, kur yra apsistojusi Žilvitienės mamytė Waškelienė.

Mrs. Žilvitis, išvažiuodama, vos neišsivežė visų saulutės spindulių iš Floridos. Norgailienė ir Waškelienė dar pasiliko. Jos sako, kad jodviem Florida labai patinka. Ateinančiais metais jos ketina ten apsigyventi.

Naujieji Metai buvo sutikti pas Pauliną Mažeikienę, kuri gali sutalpinti nemažai svečių erdviame savo bute. Teisybę pasakius, svečių pas ją niekuomet netrūksta.

Negalima užmiršti Tampos lietuvių klubo, kuris jau kelinti metai gražiai gyvuoja. Šiais metais klubo narių skaičius žymiai padidėjo.

Sausio 2 dieną salėje jau atsirado pianas. Tos dienos parengimo metu labai gražiai skambėjo čikagiečių balsai.

Girdėjom, kad sausio 23 d. Popel svetainėje rengiamas kitas parengimas. Klubo susirinkimų metu skaniais valgiais vaišinami klubiečiai ir svečiai. Mitingai praeina gražioje nuotaikoje. Po mitingų esti vaišės, ramūs pasikalbėjimai ir šokiai. Klubiečiai ir svečiai linksminasi iki vėlumos.

Pavojingas jūros gyvūnas

Ponia S. Žilvitis vakacijų metu labai nukentėjo nuo pavojingo jūros gyvūno. Besimaudydama ji pastebėjo vandens paviršiuje plūduriuojantį gražų žibantį balioną. Ji, nieko blogo nemanydama, palietė jį ranka, o šis tuojau griebė už rankos, pradėjo kąsti josios pirštus, o savo kojom veržė josios ranką. Skausmas buvo toks didelis, kad ponia S. Žilvitis apalpo. Teko ją nešte nunešti pas gydytoją. Jai teko pakęsti labai didelius skausmus. Ji atsigavo. Besimaudantieji turėtų vengti plūduriuojančių gražių baliūnų.

—Žinomas

Budriko radijo programa

Šį vakarą Budriko radijo programoje iš stoties WHFC, 1450 kil., nuo 6 iki 7 val. girdėsite daug gražių lietuviškų dainų bei muzikos, tad nepamirškite pasiklausyti.

Šias programas leidžia Juozo Budriko namų rakandų, televizijų ir auksinių daiktų krautuvė Chicagoje, 3241 So. Halsted St.

K. M.

Cleveland, Ohio

Metinio Bendruomenės susirinkimo darbų tvarka

Metinis apylinkės susirinkimas įvyksta sausio 23 d. 11 val. lietuvių salėje. Darbų tvarka: atidarymas ir mirusiųjų apylinkės narių pagerbimas, prezidiumo rinkimas, rinkimų komisijos papildymas, pranešimai (valdybos, skyrių, kontrolės komisijos), paklausimai ir diskusijos dėl pranešimų, piniginių apylinkės paskirstymų projektas, naujos valdybos, kontrolės komisijos ir kt. organų rinkimai, JAV Lietuvių Bendruomenės Tarybos rinkimų vykdymas, einamieji reikalai, susirinkimo uždarymas.

Į susirinkimą kviečiami visi lietuviai. Sprendžiamuoju balsu dalyvauja pilnateisiai apylinkės nariai.

Kandidatų siūlymas

Kandidatus į bendruomenės apylinkės valdybą ir kontrolės komisiją gali siūlyti kiekvienas pilnateisis narys ir apylinkės ribose veikiančios lietuvių organizacijos. Siūlymai raštu (čia turi būti siūlomojo kandidato sutikimas ir siūlytojo parašas) iš anksto įteikiami rinkimų komisijos pirm. A. Gargasui 734 Thornhill Dr. (tel. LI 1-3839) ir narei Em. Skrabulytei 1382 Giddings Rd. (tel. HE 2-2038) arba prezidiumo skelbiamu laiku pačiame susirinkime.

Kiekvienas apylinkės narys prašomas būti aktyvus: siūlyti kandidatus ir dalyvauti rinkimuose.

Bendruomenės valdybos posėdis

Paskutinis senosios apylinkės valdybos posėdis įvyko sausio 16 d. pirm. St. Barzduko bute. Be valdybos narių, jame taip pat dalyvavo skyrių ir rinkimų komisijos pirmininkai bei kontrolės komisijos atstovas. Buvo svarstyti įvairūs metinio susirinkimo klausimai ir sudarytas piniginių paskirstymų projektas.

LB inf.

Daug miršta valkatyne

Madison gatvės valkatyne, kur slankioja vidutiniškai apie 3,000 alkoholikų ir šiaip apskretusių valkatų bei palaužtų žmonių, nemaža ir miršta. To rajono detektyvas Hennessy sako, jog jis 1952 m. sužymėjęs iš viso mirusių 598, o 1953 metais 615.

Norint valkatyną apvalyti bei ten palaikyti tvarką, policija daugelį jo gyventojų areštuoja. Praeitais metais iš viso areštų buvo 54,916. O 1953 m. suareštuota 39,433, 1952 m. 33,168, 1951 m. 29,006.

Wake Up! Sign Up! Look Up!
Join the
GROUND OBSERVER CORPS
CALL CIVIL DEFENSE

Pittsburgh, Pa.

Svarbus pranešimas lietuvių draugijoms

Šis pranešimas liečia Jungtinę Vakarų Pennsylvanijos, Pittsburgh 3, Draugijų Organizaciją, kuri angliškai vadinama United Lithuanian Organizations of Western Pennsylvania, Pittsburgh 3.

Minėtoji organizacija jau penkeri metai sėkmingai reiškiasi. Kiekvienais metais ji surengia vad. Lietuvių Dieną — Lithuanian Day, kuri daug prisideda prie lietuvių reikalų propagavimo.

Kas yra toji Lietuvių Diena? Ji rengiama tam, kad Amerikos visuomenė susipažintų su lietuvių papročiais, tradicijomis, kultūra. Jos metu susibūrę lietuviai pasidžiaugia lietuvių liaudies lobiais, dainomis, šokiais, vieni su kitais susipažįsta, pasikalba, susibičiuliauja.

Šios organizacijos metinis suvažiavimas šaukiamas š. m. vasario 27 d., sekmadienį, 3 val. p. p. Posėdžiai įvyks Lithuanian Beneficial Association of America patalpose, 424 Locust Street, McKees Rocks, Penn. Dalyvauti kviečiamos visos draugijos, klubai, parapijos, abiejų susivienijimų — SLA ir SLRK — kuopos, chorai, sandariečiai, visų trijų radijo valandėlių direktoriai ir visi Pittsburgho bei apylinkės geros valios lietuviai veikėjai.

Ateinantį mėnesį išrinkite savo delegatus ir pasiųskite į suvažiavimą. Vasario 27 d. bus renkama šios organizacijos valdyba 1955 metams. Taip pat bus svarstomi kiti organizacijos reikalai bei nustatomos veiklos gairės.

Tad nepamirškite datos. Kitą mėnesį pranešime minėtos organizacijos valdybos sąstatą ir kitus dalykus.

Visus į suvažiavimą kviečia valdybos pirmininkas advokatas Edward A. Shultz, sekretorius N. Evans.

Korespondentas **Frank Žilionis**

— **Rytinės Vokietijos valdžia** giriasi, kad pastaraisiais metais pas juos atbėgę 27,135 vokiečiai iš Vakarų.

LIETUVIŠKA ĮSTAIGA
SAFETY OF YOUR SAVINGS
CRANE Savings & LOAN ASS'N
INSURED UP TO $10,000
3% ON SAVINGS
2555 West 47th Str. CHICAGO 32, ILL. LAF. 3-1083
B.R.PIETKIEWICZ PRES.

TAUPYKITE
Chicagos Stipriausioj Taupymo Įstaigoj
TURTAS - - - - - - $53,000,000.00
ATSARGOS FONDAS - - $4,000,000.00
JUSTIN MACKIEWICH, President and Manager
ĮSTAIGOS VALANDOS: Kasdien, įskaitant šeštad., nuo 9 val. ryto iki 4 po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 valondos vakaro. Trečiadieniais visai neatidaroma.
CHARTERED AND SUPERVISED BY THE UNITED STATES GOVERNMENT
Standard Federal Savings
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
(Archer Ave. at Sacramento)
PHONE: VIrginia 7-1141

PRANEŠIMAS
Nauji 1955 m. modeliai dabar krautuvėj
NAMŲ REIKMENYS — ŠALDYTUVAI — SKALBIAMOS MAŠINOS — PEČIAI — TELEVIZIJOS — DŽIOVITUVAI

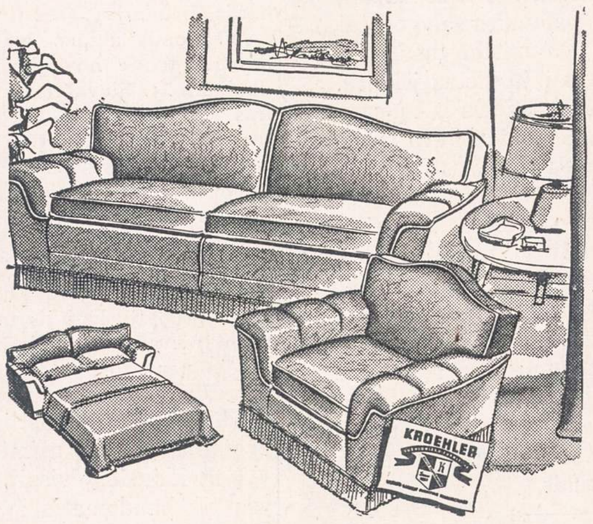

Visų žymiausių firmų rakandai — Kroehler, Pullman, Simmons, Lloyds, Douglas, Bigelow, Lees, Basset, Hoover, Thor, Maytag, Universal, Tapan, Frigidaire, Gen. Electric, Philco, Crosley, Admiral ant parodos.
● LABAI DIDELĖ NUOLAIDA UŽ SENUOSIUS DAIKTUS ●
● NIEKO NEREIKIA ĮMOKĖTI ●
JOS. F. BUDRIK
3241 South Halsted Street
Telef.: CALUMET 5-7237
Atdara sekmadienį nuo 11 iki 5 val. Pirmad. ir ketvirtad. vakarais.

Tėvams ir vaikams
yra malonu kai gražiame vežimėlyje vežamas vaikas (Europiejiškame). Apie tuos vežimėlius gausite visas informacijas ir katalogus pas J. Karvelį, 3322 So. Halsted Street, Chicago, Ill. Tel.: YArds 7-0677. (Sk.)

SKANIAS DUONAS IR VISOKIAS SKANIAS BULKUTES KEPA
Bruno's Kepykla
3339 So. Lituanica Ave.
Tel.: CL 4-6376
Pristato į visas krautuves ir restoranus, taip pat išsiunčia į visus artimuosius miestus.

IŠ TOLI AR IŠ ARTI PIGIAI
PERKRAUSTAU
(MOVING)
BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS
Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.
ANTANAS VILIMAS
3415 So. Lituanica Ave.
CHICAGO, ILLINOIS
Tel.: FRontier 6-1882

TV APARATAI
RADIJO SU FM
Hi Fi FONOGRAFAI
GERIAUSIOS KOKYBĖS!
PRIEINAMA KAINA
DAINA TELEVISION
sales-service
3130 SO. HALSTED — DA 6-6887

PIGIAI IR SAUGIAI
PERKRAUSTAU
BALDUS
VIETOJE IR IŠ TOLIAU
K. EIDUKONIS
Turiu naują didelį sunkvežimį, specialius įrankius ir apdraudas
6930 So. Talman, Chicago 29, Ill.
Tel. GRovehill 6-7096

SAUGUS BALDŲ PERKRAUSTYMAS
iš arti ir toli
NAUJAS 1955 M. SPECIALUS DIDELIS SUNKVEŽIMIS.
Pigus, sąžiningas patarnavimas
Šaukite:
R. ŠERĖNAS
4546 SO. WOOD STREET
Chicago 9, Ill. Tel.: VI 7-2972

PALMIŠKOS UOGOS

Palmiškos Džiovintos Uogos yra geros dėl tų, kurie turi užsisenėjusius šalčius galvoje, erzinančius skaudėjimus kvėpavimo kanaluose, kaip tai nosyje, ausyse ar gerklėje. Palmiškos Uogos yra labai maistingos ir turėtų būti geros dėl tų, kurie turi silpnus ir neveiklius lytiškus Organus. Ir tos Uogos yra viso kūno stiprintojos ir pagerintojos. Svaras Uogų yra $2.00, bet jeigu norite per COD, tai $2.25.
ALEXANDER'S CO.
414 BROADWAY
South Boston 27, Mass.

SOPHIE BARCUS
★
RADIJO VALANDA
Iš Stoties W. G. E. S.
1390 kilocycles
Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.
Ir kas pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro.
Sekmadienį 8:30 — 9:30 val. ryto iš stoties WOPA, 1490 kilocycles.
Tel.: HEmlock 4-2413
7121 SO. ROCKWELL ST.
Chicago 29, Illinois

Lietuvių Taupymo ir Skolinimo Bendrovių Lygos Narys
kuriose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki $10,000.00, o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.
CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6234 SOUTH WESTERN AVE. CHICAGO 36, ILLINOIS
CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 WEST 47th STREET CHICAGO 32, ILLINOIS
DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS
ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 SOUTH 49th COURT CICERO 50, ILLINOIS
UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS

50 metų sukaktis
PLANINGAS TAUPYMAS UŽDIRBA
Gerus Dividendus
TEGUL 1955 METAI BŪNA VAISINGI • PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN
Mutual Federal Savings and Loan Association
Chartered and Supervised by the United States Government
2202 West Cermak Road Chicago 8, Ill
Phone VIrginia 7-7747

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAymarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
$9.00 per year in Canada
$9.00 per year outside of Chicago
$10.00 per year in Chicago
5 cents per copy.

Užsakymo kaina:
Chicagoje—paštu:

Metams	$10.00
Pusei metų	$5.50
Trims mėnesiams	$3.00
Vienam mėnesiui	$1.25

Chicagoje per išnešiotojus:

Viena kopija	5c.
Savaitei	30c.
Mėnesiui	$1.25

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:

Metams	$9.00
Pusei metų	$5.00
Trims mėnesiams	$2.50

Užsieniuose:

Metams	$11.00
Pusei metų	$5.50
Trims mėnesiams	$3.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Telef.: HAymarket 1-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Tyrinės Komunistų Įtaką

Komunistų partija Amerikoje niekad nepasižymėjo narių gausumu. Net ir pačiais geriausiais ir jai palankiausiais laikais jos narių skaičius neprašoko 60,000. Tokią bent nuomonę prieš kelis metus pareiškė Federalinio investigacijos biuro viršininkas Hoover.

Stalino susibičiuliavimas su Hitleriu ir sudarymas "krauju sucementuotos sutarties", kurios pasėkoje buvo sužlugdyta Lenkija ir likviduotos Pabaltijo valstybių nepriklausomybės, daugeliui komunistų atidarė akis. Jie ne tik iš komunistų tarpo pasitraukė, bet ir griežtai pasmerkė Kremliaus valdovų veidmainystę. Nutraukė tada su komunistais saitus visa eilė žymiųjų intelektualų kaip pav. rašytojas Hicks ir kiti.

Nuo tada, galima sakyti, komunistų eilės Amerikoje laipsniškai ėmė retėti. Tiesa, karo metu, kai Sovietų Rusija "pasidarė" demokratinių valstybių sąjungininkas, komunistai ir vėl šiek tiek atsigriebė, tačiau jie niekad nebepasiekė tos aukštumos, į kurią buvo įkopę prieš Stalino su Hitleriu susibičiuliavimą.

Turint galvoje šimtus tūkstančių komunistų Prancūzijoje ir Italijoje (pirmojoje apie milijonas, o antrojoje — apie du milijonai), Amerikos komunistų skaičius atrodo labai menkutis ir nereikšmingas (apskaičiuojama, kad dabartiniu laiku Amerikoje komunistų partijai bepriklauso apie 23 tūkstančiai narių). Taip, komunistų skaičius Amerikoje niekad nebuvo didelis. Bet juk nevisada svarbiausia esmė yra didume. Ne be reikalo sakoma, kad kartais ir mažas kupstas didelį vežimą paverčia. O tatai itin svarbu atsiminti kalbant apie komunistus.

Rusijoje komunistai įsigalėjo ne dėl to, kad jų skaičius buvo didelis. Faktas yra tas, kad kitos politinės partijos buvo kur kas gausingesnės nariais ir pritarėjais. Komunistai valdžią pagrobė dėl to, kad jie nesiskaitė su priemonėmis, siekdami savo tikslo; nesiskaitė su daugumos gyventojų pareikšta valia. Panašiai atsitiko ir kituose kraštuose, kur įsigalėjo komunistai. Neturėdami daugumos gyventojų pritarimo, komunistai panaudojo jėgą ir terorą prieš savo oponentus.

Taigi, komunistams dideli skaičiai nėra labai jau svarbūs. Ir mažas jų skaičius dažnai sugeba suvaidinti labai svarbų vaidmenį. Taip paprastai atsitinka ten, kur gyventojai nėra pakankamai apdairūs.

Pažiūrėkime, kas atsitiko toje pat Amerikoje. Vienu laiku komunistų įtaka unijose buvo nepaprastai didelė. Nepaslaptis juk šiandien, kad jie beveik paėmė savo kontrolėn automobilių pramonėje dirbančių darbininkų uniją. Jei ta unija apsivalė nuo komunistinio gaivalo, tai didžiausias kreditas už tai tenka dabartiniam jos prezidentui Walter Reuther.

Įsigalėję komunistai buvo ir kitose unijose. Faktiškai jų įsigalėjimas buvo netiesiogis: unijų politiką jie daugiau ar mažiau kontroliavo dėl to, kad tų unijų viršininkai, nors ir nebuvo komunistai, bet komunistams pataikavo. Jei būtų susidariusios palankios sąlygos, tai, nėra mažiausias abejonės, kad komunistai tuos savo pataikūnus būtų pašalinę, o patys į jų vietas įsigavę.

Vadinasi, ir mažas komunistų skaičius būtų pagrobęs unijų vadovybę į savo rankas. Bet laiku buvo apsižiūrėta ir komunistams buvo užkirstas kelias. Dabar jiems nebėra progos unijose įsigalėti.

Nemaža komunistų įtaka buvo ir kitose Amerikos gyvenimo srityse, būtent, literatūroje, mene, valdžioje ir t.t. Tačiau iki šiol nebuvo padaryta rimtų pastangų bešališkai tą komunistų įtaką ištirti. Tik dabar tam darbui buvo pakviestas profesorius Clinton Rossiter iš Cornell universiteto. Jis sudarys iš tinkamų ekspertų štabą, kuris bešališkai tyrinės komunistų veikimą bei jų įtaką (praeity ir dabar) Amerikos gyvenimui. Tai bus pirmas tos rūšies tyrinėjimas, paremtas faktais, o ne spėjimais bei, dažnai, nepagrįstais teigimais.

Komunistinė Kinija Nerimsta

Komunistinė Kinija pradėjo visai rimtai pulti nacionalistų kontroliuojamas saliukes, kurios yra visai arti kranto. Vieną tokių saliukių jie jau užėmė. Visai galimas daiktas, kad netrukus tokio pat likimo susilauks ir kitos Tasheno saliukės.

O kas toliau?

Tai klausimas, kuris kelia nemažai rūpesčio Amerikos valdžiai. Tas klausimas susiveda prie sekamo: ar tai reiškia, kad komunistinė Kinija jau pradėjo pirmuosius žygius Formozai užimti?

Į tą klausimą visaip atsakoma. Vieni teigia, kad tai yra tik bandomasis žygis: komunistai, esą, norį patirti kaip toli jie galį eiti, neįsiveldami į konfliktą su Amerika. Kiti mano, jog komunistai esą pasiryžę užimti arčiausia prie kranto esančias saliukes, kurias kontroliuoja nacionalistai, o paskui išsiderėti iš Amerikos, kad toji sudraustų nacionalistus, kurie vis grūmoja įsiveržimu į kontinentą ir nuvertimu komunistų.

Kiek tie samprotavimai yra tikslūs, žinoma, sunku pasakyti. Tačiau vienas dalykas yra aiškus: prie Kinijos kranto prasidėję karo veiksmai nieko gero nelemia. O kaip jie vystysis, į tai gali atsakyti tik komunistinės Kinijos valdovai bei jų bosai Kremliuje.

KAIP MASKVOJ PUOTAUJAMA

IŠ BUVUSIO RUMUNIJOS UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIO GRIGORIJAUS GAFENKO PRISIMINIMŲ

Kai krištolinės vyno kupinos stiklinės skamba, o galva svaigsta. — Kada Maskvos satrapai puotauja. — Kam galva skausta, o kas grobį žarsto. — Kas sąskaitas moka. — Maskvos puota už Lietuvos ir kitų dviejų Pabaltijo valstybių draugystę — gerą sugyvenimą. — Ar jau suprantama Maskvos puotų reikšmė ir prasmė.

Buvęs Rumunijos Užsienio reikalų ministras Grigorij Gafenko ryšium su Maskvoje pereitų metų lapkričio mėnesio šventės proga suruošta Kremliuje užsienio diplomatams puošnia puota, prancūzų dienrašty "Figaro" paskelbė vertą dėmesio straipsnį. Mes čia jį atpasakojam iš rusų laikraščio "Osvobožd ėnije", kur jis buvo įdėtas ištisai.

Pereitų metų lapkričio 7 d. Kremliaus puota užsienio diplomatams buvusi labai šauni. Nuo šaltojo karo įkaitusiame ore, degtinės garų paveikti, Chruščiovas, Malenkovas ir Molotovas taikingai veikė vakariečius diplomatus. JAV, Anglijos, Prancūzijos diplomatai buvo gėlėmis apipilti. Keltos ir išgertos taurės už Paryžiaus grožį, JAV didingumą ir taiką. Akis akin širdį kutenančiai rusai kalbėjo apie buvusią gnklų draugystę, ir kiek nusiminusiai nejučiomis prisiminta apie vakariečių įgyvendinamus susitarimus.

Toks keistas svaigulys, kurį slavai yra gabūs iššaukti, įvyksta tik vieną kartą per metus, — revoliucijos šventės proga. Tada rusų diplomatų šalta laikysena dingsta krištoliniuose induose, kurie, rodos, paimti iš buvusių carų virtuvės.

Taip buvo Stalino metais. Tokia puota buvo ir 1940 m. lapkričio 7 d. Molotovo suruošta. Vakaruose jau ėjo karas. O štai užsienio reikalų liaudies komisaro Molotovo puotoj buvo paliaubos — vienose ir tose pačiose patalpose puotoj dalyvavo neutralių ir kariaujančių valstybių diplomatai. Ir tie buržuazinių kraštų pasiuntiniai su atsidėjimu dalyvavo revoliucijos šventės puotoje. Prie garbės svečių stalo Molotovas buvo apsuptas Hitlerio ir Mussolini "ašies" pasiuntinių. Molotovas su jais gėrė už sėkmingai baigtus pasitarimus ir sudarytas draugystės sutartis. Maskvai metai buvo geri. Lenkija jau tarp Stalino ir Molotovo buvo pasidalinta. Šiaurėj priešas buvo nugalėtas; Pabaltijo valstybės likviduotos; pietuose Besarabija užimta.

Molotovas kėlė taurę už taikingą sugyvenimą dviejų imperijų: sovietų ir Hitlerio. Vyšinskis prie savo stalo vaišino amerikiečių pasiuntinį S. Steinhardą, Britanijos — S. Cripsą. Šis šaltomis akimis žvalgėsi, nes Londonas buvo bombarduojamas. O Slovakijos ministras Tiso baritonu dainavo arijas iš "Eugenijaus Onegino" didžiojo teatro artistei.

Svečių skirstymasis sunkiai aprašomas. Molotovas dviejų palydovų prilaikomas iškilmingai žygiavo; Mikojanas, ekonomikos žinovas, norėdamas parodyti, kad jis neprarado lygsvaros viena koja šokinėjo per salę, vokiečių pasiuntinys grafas Šulenbergas atsargumo dėlei ėjo pasiramsčiuodamas kėdėmis. Jis didžiavosi, kad šeimininkų įkalbamas išvengė degtinės svaiginimų.

Taip aprašo tą puotą Rumunijos buvęs užsienių ministras, kurioj ir jis pats buvo. O šešiems mėnesiams praslinkus, prasidėjo vokiečių rusų karas.

Rumunijos buvęs ministras G. Gafenko prisimena kaip tais pačiais metais, kiek anksčiau, buvo suruošta Kremliuje puota Lietuvos, Latvijos ir Estijos draugystei su SSSR pagerbti ir išgerta už naujai sudarytas bičiulystės sutartis. Tada apie Pabaltijo valstybių pasiuntinius labiausiai sukinėjos Stalinas, juos vaišindamas. O pasku., kuriam laikui praslinkus, tos valstybės buvo likviduotos, kai kurių jų pasiuntiniai atsidūrė kalėjimuose. Veltui vakariečių pasiuntiniai maldavo juos iš kalėjimo paleisti...

Ilgainiui ir vėl gyvenimas pasuko įprasta vaga. Ir dabar Maskvoj keliamos taurės už taiką, draugystes, o iš žemėlapio dingsta valstybės ir milijonai žmonių atsiduria nežinioje, — tyloje juos tyko mirtis. Ir vėl puotos ir vėl geriama už iliuzijas, svajones. Kada gi tam miražui ateis galas, klausia G. Gafenko.

Tąja proga tenka prisiminti, ką rašančiam pasakojo buvęs tais klaikiais metais Lietuvos pasiuntinys Maskvoje Ladas Natkus- Natkevičius. Jis mirė 1945 m. Austrijos miestelyje Schrun, netoli Šveicarijos sienos.

Vienoj puotoj, kuri buvo Molotovo suruošta užsienio pasiuntinių garbei, dalyvavo Ladas Natkus. Jis, įėjęs į Kremliaus puotų salę, ilgai ieškinėjo kur jam teks atsisėsti, bet ant stalų sudėtų svečiams kortelių savo pavardės nerado. Dairėsi. Paskui susigriebė dirstelti, kas sėdės prie garbės stalo kartu su Molotovu. Nustebo. Čia greta Molotovo buvo padėta ir jo pavardė. Kai buvo duotas ženklas užimti visiems svečiams jiems skirtas vietas, atsisėdo ir Ladas Natkus. Užsienio reikalų liaudies komisaras Molotovas buvo su juo labai mandagus, kalbus, draugiškas. Jis tada labai įdomavosi Lietuvos gyvenimu.

Kai visi stalus apleido, tai prie L. Natkaus tuoj pribėgo Prancūzijos pasiuntinys, sveikindamas jį su galima gera sutartimi, neslėpdamas smalsumo, kad ir jam būtų įdomu žinoti, kokia nauja sutartis planuojama. Ir kiti pasiuntiniai tada susidomėjo Natkum.

Ir rytui jau auštant, L. Natkus parvyko iš tos puotos pas save, kur jį aplankė Japonijos pasiuntinys, kuris visai rimtai įspėjo, kad Lietuvos valstybei gresia pavojus. Jo giliu įsitikinimu, kai SSSR užsienio reikalų aukšti pareigūnai pradeda prie kurių nors valstybių pasiuntinių meilintis, jiems saldžius žodžius kalbėti, jais įdomautis, jų garbei vaišes kelti, tai SSSR toms valstybėms visuomet iškerta kurias nors skaudžias šunybes ar šiaip įvairių kitų nemalonumų pridirba.

Tenka pastebėti, kad Ladas Natkus ir jo žmona tada buvo labai geruose santykiuose su Japonijos pasiuntinio šeima ir vieni kitais pasitikėjo ir svečiavos. Japonijos pasiuntinys net buvo sumetęs savo būsimas atostogas kartu su žmona praleisti Lietuvoj. Deja, virto viskas kitaip.

Japonijos pasiuntinio įspėjimo tikrumu įsitikinti, L. Natkui ilgai nereikėjo laukti. Tuoj prasidėjo įvairūs nesusipratimai ir galop SSSR kariuomenės žygis į Lietuvą.

L. Natkui buvo leista iki Lietuvos sienos tada grįžti laisvai, bet prie sienos jis buvo suimtas ir Kaune nugabentas jau pradėjusion Lietuvoj veikti komunistų saugumo patalpon. Ten buvo iškrėstas, iš drabužių visos sagos išpjautos ir kalėjiman patalpintas. Žmona dėjo visas pastangas, kurių pasėkoje Pozdniakovas tuoj iš kalėjimo L. Natkų paleido.

Tai tokie dalykai atsitiko po garsios puotos, kurios metu L. Natkui teko kartu sėdėti ir draugiškai kalbėtis su Molotovu.

Ir pereitų metų lapkričio 7 d. Kremliaus SSSR satrapų puotoje dalyvavusių dėmesio centras buvo JAV pasiuntinys. Jis atsidėjusiai buvo vaišinamas ir kartu ne viena taurė išgerta už taiką ir draugingą sugyvenimą... Bet tą pačią dieną ar naktį Tolimųjų Rytų padangėj buvo pašautas JAV lėktuvas...

P. B.

Sovietai žudo tremtinių veikėjus

Vakarų Vokietijos spauda pranešė, kad pastaruoju metu nužudyti du "Radijo Liberation" redaktoriai. Kiek anksčiau gudų skyriaus redaktorius Karas buvo prigirdytas Izaro upėje, ties Muenchenu. Pastaruoju metu nužudytas kitas tos radijo stoties, Azerbeidžano skyriaus vyr. redaktorius atsargos majoras Fatalibeyli Dudadinskis. Tie du nužudymai liudija, kad Sovietai ir toliau tebepersekioja politinius tremtinius. Persekiojimas sustiprintas ypač paskelbus apie Rytų bloko karinę santarvę ir Rytinės zonos armijos įkūrimą. 1954 pavasarį MVD buvo atsiuntusi V. Vokietijon savo aukštą pareigūną nužudyti rusų politinį tremtinį A. Truchnovičių. Kaip žinoma, Chochlovas skirtos aukos nenužudė, nes pats paprašė Vakarų valstybių globos ir pasidarė politiniu tremtiniu. Tremtiniams skaldyti tariamai jų vardu leidžiami net emigrantų laikraščiai. Sovietai yra taip pat pagrobę eilę politinių tremtinių, kurie turi kalbėti per komunistines radijo stotis ir įscenizuotas spaudos konferencijas. Prie pagrobtųjų priskirtas čekas socialistas B. Laušmanas, slovakas B. Foltas, ukrainietis socialistas J. Krutyj, bulgarai N. Mladenovas ir P. Trifonovas ir kt.

Kremlius negali pakęsti politinių tremtinių, kurie yra komunistinio teroro akivaizdūs liudytojai Vakarų pasaulyje. Politiniai tremtiniai yra Sovietams patys pavojingiausi, nes jų negalima apgauti gražiais žodžiais. Daugelis politinių tremtinių turi didelį patyrimą ir gerai pažįsta komunistinę santvarką. Jų neįtikinsi, kad Sovietai siekia sugyvenimo su laisvuoju pasauliu. Jie perdaug gerai pažįsta sovietinį terorą, kad galėtų patikėti Maskvos skelbiama "demokratija". Daugelis jų yra patys išgyvenę laisvųjų kraštų pavergimą, todėl Kremlius, negalėdamas politinių tremtinių palenkti, griebiasi teroro, žudymų ir grasinimų, kad juos įbaugintų. Tačiau šios komunistų priemonės savo tikslo nepasieks. Politiniai tremtiniai, kurie daugelyje kraštų yra tvirtai susiorganizavę, ir toliau kovos už savo brolių išlaisvinimą. (Elta)

A. K. JOTEIKIS

Kas yra tikrasis Diplomatijos Šefas?

Lietuvių tremtinių ir senesniųjų emigrantų tarpe USA yra plačiai pasklidus nuomonė, kad vadinamas faktinas diplomatijos šefas yra ne p. St. Lozoraitis, bet jo žmona p. Vincenta Lozoraitienė. Ši nuomonė yra remiama tuo, kad p. Vincenta L. imasi vertinti diplomatų darbus, kišasi į laikraščių redakcijas, jas intervenuoja, jeigu, jos nuomone, nepalankiai rašo apie jos vyrą; rašo laikraščiams žinutes iš Romos gyvenimo, daugumoje girdama savo vyro darbus, arba peikia visus tuos, kurie nenori garbinti jos vyro, kaipo diplomatijos šefo.

Kai kurie lietuvių veiksnių konferencijų dalyviai, — Vliko, Vykdomosios Tarybos bei kitų organizacijų nariai, kurie dalyvaudavo kartu su Lozoraičiu konferencijose, norėdami surasti su juo susitarimą dėl bendro veikimo laisvinimo darbe, susidarydavo nuomonę, kad Lozoraitis konferencijose būdavo sukalbamesnis, negu po konferencijų. Konferencijoms pasibaigus jis dažnai pakeisdavo savo nuomonę, pakeisdavo savo pažadus, ir visokie susitarimai nueidavo niekais.

Kas yra tų visų reikalų aktingas dalyvis ir praktiškas jų sprendėjas? Pažiūrėkime.

Žurnale "Į Laisvę" Nr. 3 (40) 1954 m. liepos 1 d. straipsnyje "Demokratinio ir vadistinio principų tarpusavinė kova laisvinimo organizacijoje", kuriame paskelbti dokumentai Lozoraičio derybų su Vliku, skaitome Vliko delegatų — p. p. Norkaičio ir Dr. Karvelio pranešimus iš Nicos konferencijos su Lozoraičiu bandymų susitarti dėl bendradarbiavimo Lietuvos laisvinimo reikalu (1951 m. birželio mėn.), susitikus su Lozoraičiu Westminster viešbutyje ir po pirmo pasitarimo nusivylus konferencijos nepasisekimu (nes Lozoraitis buvęs nepasirengęs. Sic!), prieš apleidžiant Nicą Vliko delegatai stengėsi išnaudoti visas galimybes, — kaip jie patys sako (pusl. 36 punkt. 9) savo pranešime: "norėdami būti perdėm korektiški, šeštadienio rytą (1951.6.20 d.) paskambinome p. Lozoraičiui, kad mes norėtume padaryti poniai Lozoraitienei vizitą, prieš išvykdami atgal". Santykiai per ponią buvo užmegzti, Vliko delegatams buvo paskirtas vizitas 15 val. 15 minučių (Sic!); prie kavos buvo pasikalbėta apie reikalus, Lozoraitis pakeitė nepasiruošimo taktiką, susitikta dar vėl kitą dieną pas p. Klimienę, ir iš ten dalyvavusių kitų asmenų, — p. p. Lanskoronskių, Liutkų, Savickių, kaip raportuoja Vliko delegatai: "iš pasikalbėjimų su p. Žilinskiu ir p. Savickiu atrodė, kad niekas nepritaria p. Lozoraičio užsispyrimui ir kad visi pageidautų, kad Vlikas su Lozoraičiu susitartų". Tačiau p. Norkaitis sėdėjęs pietų metų greta p. Lozoraitienės ir "spręsdamas iš p. Lozoraitienės nuotaikos, apgailestavo, kad p. Lozoraitienė labai piktai nusiteikusi Vliko atžvilgiu. Ji kaltino Vliką, kad jis neleistinai elgiasi su jos vyru". (Žiūr. "Į Laisvę", pusl. 36 punkt. 12). Šitaip praneša Vliko delegatai oficialiai Vlikui apie derybas Nicoje ir p. Vincentos L. nuomonę. Žinoma, derybos tuojau nutrūko, nes Lozoraitis nors "nepasiruošęs" pateikė nepamatuotus reikalavimus; Vliko delegatai apleido Nicą, išbandę susitikimą su p. Vincenta, gavę iš jos priekaištų ir išmėtinėjimų už jos vyro "skriaudimą".

Iš šių oficialių citatų matome p. Vincentos L. aktingą reagavimą pasitarimuose, darymą priekaištų organizacijoms, kurios būk tai nepakankamai vertina arba skriaudžia jos vyrą.

Pereitais metais "Europos Lietuvio", leidžiamo Londone (Britanijoje), 3 Nr. birželio mėn. 10 d. randame viename puslapyje įdėtus, vieną greta kito, du pranešimus spaudai:

a) ELTOS pranešimas — ištraukos iš įvairių Vokietijos laikraščių apie Lietuvos atstovo paskyrimą prie Vokiečių Federalinės Vyriausybės Bonnoje (Vlikas paskyrė Dr. Karvelį), ir

b) p. Lozoraičio pranešimas spaudai, pasirašiusio Lietuvos diplomatijos šefo titulu, kuriame jis paneigia tokį Vliko paskyrimą, nes, girdi, Lietuvos atstovų skyrimas prie svetimųjų valstybių priklauso tik jam vienam.

Dėl tokio paskelbimo laikraštyje, p. Vincenta L. birželio mėnesyje, pereitų metų, intervenavo "Europos Lietuvio" Redakciją, pabrėždama:

a) Toks paskelbimas yra Redaktoriaus sąmoningai sugalvotas, kad pakenkti rimtam diplomatijos šefo ir diplomatų darbui; ir

b) Už tat ji (p. Vincenta L.) nutraukia su "Europos Lietuvio" Redakcija visus santykius, ir dar priduria, kad ji daugiau nesiųsti Redakcijai žinių iš Romos gyvenimo, o jau nusiųstąsias liepia nespausdinti.

Tenka pabrėžti, kad p. Vincenta L. mato trukmą rimto diplomatijos šefo ir diplomatų darbo, jei lietuvių laikraštis atspausdino pirma Eltos pranešimą, o greta jo — Lozoraičio. Tai va, pagal ką vertinamas diplomatų darbas! Iš to matyti, kas rūpi Lozoraitienei ir į ką ji reaguoja.

Tokios pat nežymios reikšmės reikalais rūpinasi ir pats p. Lozoraitis ir reaguoja, jeigu jo manymu jis yra permažai reklamuojamas arba permaža atiduodama jam pagarba.

Pavyzdžiui, 1954 mt. rugsėjo mėn. 23 d. p. Lozoraitis rašo p. Zundei — PLB Vokietijos Krašto Valdybos Pirmininkui, kad jis "pamokytų" (paaiškintų) mokinių ekskursijos vadovus, Vasario 16 Gimnazijos mokytojus p. A. Grinienę ir kun. V. Kaleckį, kad jie būdami Romoje nei patys vieni, nei su ekskursija nepadarė vizito Lietuvos Pasiuntiniui p. Girdvainiui, o savaime, nepadarė nei jam — Lozoraičiui, todėl jis į tai reaguoja. Ir kaip!...

Galima abejoti, ar šis p. Lozoraičio laiškas, rašytas p. Zundei, buvo jojo žmonos Vincentos įsakymu ar prašymu, ar jos spaudimu parašytas. Bet jeigu taip ir nebūtų buvę, jeigu laišką Zundei rašė pats Lozoraitis savo iniciatyva, tai mes tuo labiau matome, kas tikrai rūpi abiem Lozoraičiam, ir kurioje plotmėje ribojasi Lozoraičių veikla, — reikalavimuose savęs "garbinimo", ir dar visai neužtarnautai.

(Bus daugiau)

POPIEŽIAI IR LIETUVA

KUN. M. VALADKOS

Pati naujausioji lietuviška knyga

246 puslapiai—Kaina $2.50

Autorius kalba apie tragišką lietuvių tautos likimą, nagrinėja svarbesnius paskutinių šimtmečių įvykius, dokumentuotai nušviečia lietuviams primestą Viduramžių dvasią, lenkų apaštalavimą mūsų gimtinėje, reformaciją, jezuitus ir kitus reikalus. Ypatingai plačiai paliečia Amerikos lietuvių gyvenimą. Knyga sukrauta pas autorių (1743 No. Sumner Ave., Scranton, Pa.) ir NAUJIENOSE. Knygų platintojai gauna nuolaidą. Knygą galima įsigyti arba užsisakyti NAUJIENOSE, 1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

— Ar jau aukojai šio vajaus metu tremtiniams gelbėti?

"LABAI ĮDOMI" SKAUTŲ STOVYKLA

BET MOTINOS SAKO: KAD DAUGIAU TOKIŲ NEBŪTŲ!

(Pabaiga)

Ieškos kaltininkų...

Aplankiau ir kitus pažįstamus, kurių vaikas irgi ten stovyklavo. Ir šioji motina, kaip tik užsimezgė kalba apie stovyklą, pradėjo:

— Radau iš stovyklos grįžusio skauto kišenėje nebaigtą rūkyti cigaretę. Nebeišmaniau nė ką sakyti. Tik ištariau: — ką, vaikeli, grįžęs namo, gal "kvitinsi" rūkyti?..

Šioji motina stebėdamosi kiek nešvarus vaikas grįžo, koki ten netvarka buvo, ėmė jau grasinamai kalbėti:

— Aš tam draugininkui... nedovanosiu! Aš jam... Aš jį rasiu...

Čia kartu buvusis bičiulis įsiterpė:

— Ponia, jūs draugininko nesurasit, jis toli nuo šios kolonijos gyvena...

— Nesvarbu, — atkakliai moteris įtikinėjo, — aš nuvažiuosiu, aš jam... aš jam...

Neiškenčiau ir aš.

— Miela ponia, — sakau, — jei jau čiupti ožį, tai čiupti už ragų, o ne už uodegos. Juk tas draugininkas nieko nekaltas. Jis toks pat dar nesubrendėlis, vos pora ar trejeta metų vyresnis už jūsų vaiką, tad, kaip išmanė, taip ir elgėsi. Kalti čia visi visokio laipsnio vadai ir vadeivos, tuntininkai, dvasininkai... Kam jie išleido vienus vaikus — jie atsakingi...

— Rasiu aš ir juos, — tvirtino motina. — Rasiu ir kunigą dvasios vadą, ir tuntininką... Aš jiems visiems... Aš juos... Jie man neorganizuos daugiau tokių stovyklų...

Motinų pasipiktinimas, be abejo turi pagrindo. Joms gaila vaikų, kurie atiduoti auklėti organizacijai, rado per ją, nors ir trumpalaikį, posūkį į slydų kelią.

Kaip pasirodė amerikiečiams?

Dar įdomavausi, kaip ten lietuviukai santykiavo su amerikiečių skautais. Kaip buvo rašyta, informacijose buvo sakoma, kad stovykloje bus lietuvių skautų vardas amerikiečių tarpe garsinamas. Be abejo, jiems su amerikonais teko susitikti. "Tribune" viename numeryje buvo dvi trijų skautų fotografijos, nors ir be paaiškinimų, kad tai yra lietuviukai stovyklautojai. Tačiau iš saviškių maža ką tepatyriau. Viena motina tik tiek tepridėjo:

— Kaip elgėsi, tokia ir reprezentacija. Iki šiol tegirdėjau, jog sulaužytas vienas stalas ir už jį amerikiečių skautų stovyklavietės administracijai, rodos, reikėjo sumokėti...

Ką veikia sueigose?

Kai apie stovyklą surinktuosius įspūdžius papasakojau namiškiams, žmona tuoj ir pradėjo:

— Ar aš nesakiau, kad ten nieko gero nebus. Vadai nesirūpina...

Neabejoju ir aš, kad šiuo atveju esama aukštesniųjų vadų kaltės. Tačiau, kažkaip, lyg nesąmoningai, lyg tam rašytojui, "įsijungė atbulinis bėgis" ir pradėjau kaltininkus teisinti:

— Kam čia perdaug vadus kaltinti, — sakau, — juk čia ne Lietuva, kur vadai turėjo laisvo laiko ir visokių privilegijų. Buvo tada ir noras dirbti. O dabar, kas čia po fabriko darbo dar nori vargti su svetimais vaikais... vadovauti...

— Yra, yra vadų užtenkamai! Ir jie dirba. Šimtus valandų tuščiai posėdžiuose prasėdi, gaišina laiką ir vis ginčijasi, katras vyresnis, katram didesnė įtaka priklausyti turi... O tikrojo darbo, skautiškojo auklėjimo, nesiima, — užkirto mano teisinamąjį žodį žmona.

Nebeturėjau ką besakyti. Tai buvo penktadienio vakaras. Iš savo kambario išėjo išeigai apsirengęs vaikas ir sako:

— Aš einu į draugovės sueigą...

— Eik, — sakau.

Ir kai vaikas jau buvo kieme, po trumpos tylos, motina prašneko:

— Dievas žino, gal jie ir tose sueigose susirinkę rūko ir kortoja?..

—Tėvas

(Pabaiga)

Detroit, Mich.

Pasiruošimas Vasario 16-jai

Sausio 9 d., sekmadienį, "Neringos" patalpose įvyko Detroito Lietuvių Organizacijų Centro Valdybos posėdis, kuris užsitęsė net 4 valandas. Buvo svarstoma, kaip sėkmingiausiai ir geriausiai pravesti Vasario 16-sios šventės iškilmes.

Kokia bus Lietuvos nepriklausomybės sukakties minėjimo programa, jau dabar galima, iš dalies, pasakyti. Pagrindinis iškilmių kalbėtojas bus ALT pirmininkas Leonardas Šimutis iš Chicagos. Pakviesti taip pat ir kiti kalbėtojai: Michigano valstybės senatorius McNemara, Michigano valstybės seimelio atstovas Juozas Kovalskis. Bet iš jų atsakymai dar negauti. Pakviesti tarti žodį ir mūsų kaimyninių tautų, — latvių, estų, ukrainų ir gudų, — atstovai.

Meninei daliai atlikti tariamasi su soliste Variakojyte, muzike Mykolaitiene, Detroito lietuvių trio vad. Zaranka, su šokių grupe ir su aktore Arlauskaite-Mikšiene. Iš anksto galima pasakyti, kad meninė programa bus turtinga ir įdomi.

Rengėjai yra įsitikinę, kad šių metų Vasario 16-sios iškilmėse Detroito lietuviai užims visas Western High School auditorijos kėdes. Tikimasi surinkti apie $5,000 aukų. Kadangi Detroito pramonė veikia gerai, darbininkai dirba antvalandžius ir daug uždirba, tai tikimasi, kad jų piniginės ir Lietuvos reikalams nebus uždaros. F. M.

Rockford, Ill.

Mūsų lietuvių nelaimės ir vargai

Kol žmogus yra sveikas, tol jis jaučiasi laimingas, gudrus ir turtingas. Sveikas žmogus nugali visus gyvenimo nesklandumus. Bet kai sveikata pašlija, tada prisieina visą savo dėmesį nukreipti į ligą ir su ja kovoti.

Štai, gerai žinomas mūsų kultūros draugijos narys bei didelis Lietuvių Klubo rėmėjas Robertas Mačys-Mitchel jau antru kart širdies priepuolio parblokštas guli ligoninėje ir kovoja su mirtimi. Maža yra vilčių jam iš šios būklės sveikam išeiti.

SLA 77 kuopos organizatorius Augustas Pocius turėjo sunkią nugarkaulio operaciją. Nors dar gulį ligoninėje, bet jau taisosi. Jo jaunas amžius padės ligą nugalėti.

Visiems pažįstamoji ponia Širvinskienė, tavernos savininko žmona, taip pat atsidūrė ligoninėje. Apie jos sveikatos būklę neteko patirti.

SLA 77 kuopos ir kultūros draugijos narė ponia J. Matusienė prieš keletą mėnesių turėjo sunkią operaciją, bet jau buvo pasveikusi ir džiaugėsi gyvenimu. Dabar gi ji ir vėl ligoninėje. Pati ligonė yra našlė. Ligoninės išlaidos jai nepakeliamos. Vien tik tas rūpestis susilpnina jos kovą su liga.

Iš angliškojo laikraščio teko sužinoti, kad mirė J. Šliauteris. Jis buvo gimęs Lietuvoje. Rockforde išgyveno apie 20 metų. Išaugino dukterų. Mirė, sulaukęs 70 metų amžiaus.

Tai tiek apie mūsų lietuvių nelaimes ir vargus. Žvalgas

Įteikė kyšių dokumentus

Claude Murphy, buvęs Chicagos lošimų raketierių vad. protekcinis kolektorius, dabar sėdįs kalėjime, liudijo prisiekusiųjų teismui, kaip jis išmokėdavęs dideles sumas Chicagos policininkams ir politikams, kad šie turėtų gerą akį varomam raketierių lošimo bizniui.

Jis buvo atlydėtas į teismo salę su didžiule policijos apsauga, nes jis baimijosi, kad nusikaltimų sindikatas, bijodamas, kad jis neišketų jo darbus aikštėn, gali jį užmušti.

Murphy liudijo kelias valandas. Buvo įteiktas teismui ir pilnas dokumentų portfelis. Murphy sako, jog jis nuo 1951 iki 1954 m., kada jis buvęs pasodintas kalėjiman, minėtiems asmenims sumokėdavęs kyšių po $42,000 per mėnesį.

Cicero

Chicagos Lietuvių Draugijos susirinkimas ir vakaras

Chicagos Liet. Draugijos Ciceros skyriaus metinis susirinkimas bus ketvirtadienį, sausio 20 d., 7:30 v. v., Skadausko svetainėje, 1500 S. 49th Ave. Draugijos nariai,-ės, šioje apylinkėje gyveną, ateikit užsimokėti mokesčius, nes metų pradžioje visi mokasi, geriausia, už visus metus. Beje, šiame susirinkime bus renkama valdyba, priimami nutarimai šiems metams, tad svarbu ateiti ir žinoti savus reikalus.

Pačios centrinės draugijos metinis susirinkimas bus penktadienį, sausio 21 d., North West svetainėje. Paranku privažiuoti Western ir North Ave. Ateikit, visiems reikia žinoti apie draugiją. Bus auditoriaus pateiktas praeitųjų metų raportas.

Draugijos metinis parengimas bus sekmadienį, sausio 23 d., Sokolų svetainėje. Bus suvaidinta graži komedija "Pinigėliai". Po vaidinimo balius, abejose svetainėse grieš orkestras seniems ir jauniems. K. P. Deveikis

— Buvę tremtiniai, nepamirškite likusių niūriose stovyklose savo draugų. Bent vieną kartą metuose aukokite jiems vienos dienos uždarbį!

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel.: YArds 7-1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8
Trečiadieniais tik susitarus.
Šeštadieniais nuo 10 iki 3 val. popiet

Dr. Kazimieras
MICHEL
Optometristas - Orthoptistas
Gydo nusilpusias ir nervuotas akis.
Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius.
Išgydo kreivas akis be operacijos.
Ideda netikrą — artificialę akį pagal sveiką. Praktikuoja per 39 metus.
Kalba lietuviškai.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas: YArds 7-6616
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Geras patarnavimas.

DR. S. VAITUSH, Opt.
Palengvins akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo svaigimo arba aptemimo, nervuotumo, skaudėjimo, akių karščio Atitaisau trumparegystę ir toliregystę. Prirengiu teisingai akinius Visuose atsitikimuose egzaminavima daroma su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Speciali atyda kreipiama į mokyklos vaikus.
VALANDOS:
Nuo 10:30 ryto iki 7:00 vakaro.
Šeštadieniais iki 4 val. vakaro.
Trečiadienį ir sekmadienį uždaryta
4712 S. ASHLAND AVE.
YArds 7-1373

Roosevelt Furniture
Pavasarinis birželio mėn. matrasų $19.95 ir brangesnių.
IŠPARDAVIMAS
Galite įsigyti naujus matrasus ir springsus Slumberon, Englander, Pilo Rest ir kitų išdirbystčių. Atvykite į šią lietuvišką baldų krautuvę ir pasirinkite moderniškiausių baldų prieinamomis kainomis ir lengvomis sąlygomis.
ROOSEVELT FURNITURE CO.
2310 W. ROOSEVELT ROAD Tel.: SEeley 3-4711
Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

10 PATARIMŲ
1. NEPRALEISK visų uždirbtų pinigų.
2. ATSKIRK tam tikrą dalį padėti į Taupomąją Sąskaitą.
3. NESLĖPK pinigų namuose.
4. PRIE PIRMOS PROGOS ATIDARYK pas mus Taupomąją Sąskaitą.
5. NELAUK, kol daug sutaupysi. Mes priimame ir mažomis sumomis.
6. NEIEŠKOK didelų nuošimčių ar bonų, nes gali apsivilti.
7. DĖK savo santaupas į apdraustas Taupymo ir Skolinimo Bendrovės.
8. PASIRINK LIETUVIŠKĄ TAUPYMO bendrovę, kuri tau geriausia patinka.
9. NEKREIPK daug dėmesio į pagyrų puodus.
10. VISUOMET ATMINK
UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1800 SO. HALSTED STREET CHICAGO, ILLINOIS
Telefonas: HAymarket 1-2028
Atdara nuo 9 ryto iki 4 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta.
Ketvirtadieniais atdara iki 8 val. vakaro.
Automobilistams tuščias lotas šalimais.

AL. PETKUS — F. STUPUR
Televizijų ir Radio Taisymas
EKSPERTŲ PATARNAVIMAS VISŲ IŠDIRBYSČIŲ
Šaukite: PR 6-2229
2500 West 69th Street

1% BONAS EXTRA UŽ SANTAUPAS
Pradedant naujus 1955-tus metus, CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION įsteigia NAUJĄ BONŲ SKYRIŲ. Šiame skyriuje, be mūsų nuolatinio aukšto dividendo, taupytojas dar gaus iki 1% extra bonusą. Ypatingai šis skyrius taikomas ir skiriamas vaikams bei jaunuoliams. Bet suaugusieji taip pat yra kviečiami juo pasinaudoti.
Kviečiame tėvus atidaryti bonų sąskaitą savo vaikams pačioje jų jaunystėje. Paaugusius atsiveskite į mūsų raštinę. Supažindinkite juos su taupymo svarba. Tegu jie patys, Jūsų priežiūroje, tvarko savo taupymo reikalus. Tai bus geriausia ateities dovana, kokią galite duoti savo vaikui. Jei norite platesnių informacijų, tai pašaukite arba patys atsilankykite į mūsų raštinę. CHICAGO SAVINGS yra pirmoji taupymo bendrovė visoje pietinėje miesto dalyje, kuri yra atidariusi tokį svarbų taupymo skyrių.
Padėkite taupomus pinigus į šią progresyvę, tvirtą — su viršum 14½ milijonų dolerių — taupymo bendrovę, kurioje visi indėliai yra apdrausti iki $10,000.00... Kur norimi pinigai taupytojams yra išmokami pagal pareikalavimą ir kur be pertraukos duodamas aukštas dividendas.
Indėliai padėti iki 15-tos šio mėnesio dienos gaus dividendą už pilną mėnesį.
VALANDOS: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniais ir Penktadieniais nuo 9 iki 4 valandos po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta visą dieną. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 2 val. po pietų.
CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
6234 SO. WESTERN AVENUE JOHN PAKEL, Prezidentas Telef.: GRovehill 6-7575

DR. JUZE AGLINSKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Vaikų ir Moterų Ligos
5159 SO. DAMEN AVENUE
Medicine and Surgery Building
Valandos: Pirm. 10-4, antr. 10-1 ir 6-9, treč. 10-4, penkt. 10-1 ir 6-9, šešt. 10-12
Ofiso: PR 6-7800 — Namų TR 4-1765

Dr. Kęstutis Aglinskas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2300 WEST 51st STREET
Val.: Pirm. ir antr. 10—12, ketv. ir penkt. 6—8 p. p., treč. ir šešt. pagal susitarimą.
Telef.: ofiso PRospect 6-1795
Rezid.: TRiangle 4-1765

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
6322 SO. WESTERN AVENUE.
Valandos: Antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 7 ligi 9 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 10 ligi 12 ir nuo 1 ligi 3 valandos po pietų.
Kitu laiku tik susitarus.
Ofiso telef.: PRospect 8-3229
Rezidencijos telef.: WAlbrook 5-5076

Tel.: PRospect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8, tiktai antradieniais ir penktadieniais. Treciad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

Tel.: YArds 7-3526 — YArds 7-7410
DR. G. J. BYLAITIS
Nervų, vidaus ir vaikų ligos
Val.: antr., penkt. 7 iki 8:30 P. M.
Šeštad. 12:30 iki 1:30.
Kitomis dienomis tik susitarus
DR. J. G. VALAITIS
Val.: kasdien 6:30-8:30, šešt. 4-6.
4038 SO. ARCHER AVENUE

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezidencija: HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Ketvirt. ir Penktadienį nuo 1-4 ir 7-9, Antrad. nuo 1-5, Trečiad. ir Šeštadienį tiktai susitarus.

Ofiso telef.: VIrginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų.
Trečiadieniais pagal sutartį.

Tel. ofiso: VI 7-0600; rez.: VI 7-7303
DR. BR. GAIŽIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4055 ARCHER AVENUE
(Kampas Archer ir California Ave.)
VAL.: 2—4 po pietų ir 6—8 vakare, šeštadieniais 2—7 p.p., išskyrus sekm.

Telef. ofiso: LAfayette 3-1707
Rez.: FIllmore 3-8614 (Maywood, Ill.)
DR. S. GEŠTAUTAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. širdies, vidaus ir vaikų ligos.
4055 SO. ARCHER AVE.
(kampas Archer ir California Ave.)
Valandos: antr. ir ketv. 6-8 po pietų.
Šeštadienį 2-4 po pietų.

Rezid. telef.: INterocean 8-8732
Ofiso telef.: INterocean 8-7654
DR. K. GUDAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Chirurgija ir moterų ligos
10756 SO. MICHIGAN AVE.
Antradieniais nuo 7 iki 9 vakaro
Šeštadieniais nuo 9 iki 12 prieš piet ir nuo 1 iki 5 po pietų.

Rezid. telef.: STewart 3-4511
Ofiso telef.: YArds 7-1166
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35th STREET
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės.
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Trečiadieniais uždaryta.
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 po pietų ir 7:30—9 vakaro.
Trečiad. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso Telef.: PRospect 6-3838
Rezid. Telef.: REpublic 7-9199

GRovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juska
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, išskyrus trečiadienius ir šeštadienius.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Ofiso ir buto telef.: OLympic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 SO. 49th COURT, CICERO
Kasdien 10-12 val. ryto ir 5-8 val. vak.
Šeštad. 10-2 ir trečiad. tik nuo 10-12.
Butas: 1832 So. 49th Court, Cicero

Tel. ofiso GR 6-4322. Rez. HI 5-2626
DR. JOSEPH W. KADZEWICK
(LIETUVIS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Priėmimo valandos tiktai susitarus: nuo 2 iki 4 v. p. p. ir nuo 7 iki 9 vak., išskyrus trečiadienius.
MANOR MEDICAL ARTS BLDG.
6400 SO. KEDZIE AVE.

Dr. Fl. Tallat-Kelpša
Dr. E. Tallat-Kelpša
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
MARQUETTE PARKO OFISAS:
2656 WEST 63rd STREET
(kampas Washtenaw ir 63rd St.)
Kasdien 3-5 ir 6-8, treč. ir šešt. tik 3-5.
Tel.: PRospect 6-8548
Cicero ofisas: 5002 West 16th Street
Kasdien 1-3 ir 6-8:30, šešt. 11-1, ir 2-4
šeštadienį 11—1.
Telef.: TOwnhall 3-0959
Namų telef.: HEmlock 4-7080
Kitu laiku tik susitarus.

Telef.: Ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1435 So. 49th Ct., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro.
Šeštadieniais 12-2 val. ir 3-5 v. v.
Butas: 1526 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

Ofiso telefonas: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepia šaukite KEdzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 SO. ARCHER AVE.
Val.: kasdien po pietų nuo 12—2:30
Daily afternoons.
Vakarais: pirmad., antrad., ketvirtad. 6—8:30. Trečiadieniais tik susitarus.

Dr. A. Valis - Labokas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. Moterų Ligos
3267 SO. HALSTED STREET
Telefonas: DAnube 6-1125
Valandos: 1-4 ir 6-8 vakaro.
Šeštadieniais 1-4 val. po pietų.

Telefonai: Ofiso GRovehill 6-5399
Rezidencijos: PRospect 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
2423 WEST 63rd STREET
(kampas 63rd ir Artesian)
OFISO VAL.: 2-4 ir 6-8 val. po pietų
kasdien. Šeštadienį 2-4 val.
Trečiadieniais ir sekmad. uždaryta.

DR. EDWARD B. MURAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAS:
2750 WEST 71st STREET
(prie California Ave.)
Valandos pagal susitarimą.
Ofiso telefonas: GRovehill 6-1321
Jei neatsiliepia VIncennes 6-3900

DR. CONSTANCE O'BRITIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel.: HEmlock 4-5524
Hours by appointment only.

Buto telefonas: EUclid 6-2806
Ofiso telefonas: OLympic 6-0558
DR. L. PETRAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
1405 So. 49th Court, Cicero 50, Ill.
Kasdien 10-12 prieš piet, 2-4 po piet, 6-9 vakaro; šeštadienį 9-1.

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 SO. ASHLAND AVENUE
Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8;
Ser., Subat. ir Nedėl. tik susitarus.
Ofiso telefonas: YArds 7-4787
Namų telefonas PRospect 6-1930
Jei neatsiliepę viršutiniai telefonai, šaukite MIdway 3-0001

Tel. offiso CLiffside 4-2896
Res. LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 West 47th Street
(kampas 47 & Hermitage)
Priėmimo val. 2-4 ir 6-9 val. p. p.
šešt. 2-6 v. p. p. išskyrus sekmadienius

Telefonai: ofiso CLiffside 4-0253
Rezidencijos: YArds 7-6388
DR. A. Z. ŠAULYS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 S. ASHLAND AVE. (kamb. 211
Pirm., Antr., Ketv. ir Penktad. 6:30—8:30 val. vak. Šeštadienį 2—4 v. p. p.

DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
CHIRURGINĖS LIGOS
Ofiso telef.: HEmlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. telef.: PRospect 6-8484
Val.: 2-4 po pietų ir 7-9 vak. Šetad. 2-4 po pietų. Treč. ir sekm. uždaryta.

DR. VYT. TAURAS-TUPČIAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. Moterų ligos
Ofisas ir rezidencija: 2410 W. 51st St.
(antras namas nuo Western Ave.)
Ofiso ir rezid. telef. PRospect 8-1223
Ofiso val.: Pirm. 8—10 v. v. Antr., Treč. ir Penkt. 6—9 v. v. ir Ketv. ir Šešt. 2—4 v. p. p.

Tel.: ofiso ir rez. PRospect 6-9400.
Dr. Ona Vaškevičius
(VAŠKEVIČIŪTĖ)
GYDYTOJA - CHIRURGĖ
6248 SO. KEDZIE AVE.
Val.: kasdien nuo 1-3 popiet ir nuo 6-8 val. vakaro; šeštad. 1-4 popiet; trečiad. ir kitu laiku tik susitarus.

Tel.: ofiso VI 2-1581, rez.: VI 2-0742
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampas Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: 2-4 ir 6-8 val.
Šeštadieniais 2-4 val. po pietų.
Sekmadieniais uždaryta.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2—4 po pietų ir 7—9 vak., trečiad. ir sekmad. pagal susitarimą.
Telefonas: HEmlock 4-7899
Namų tel.: HIlltop 5-2557

P. ŠILEIKIS, O. P.
Orthopedas - Protezistas
Aparatai - Protezai, Med. Bandažai. Spec. pagalba Kojoms (Arch Supports) ir t. t.
VAL.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
1911 W. 59th St., Chicago 36, Illinois
Tel.: PRospect 6-5084

Wake Up! Sign Up! Look Up!
Join the
GROUND OBSERVER CORPS
CALL CIVIL DEFENSE

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

•

10–15 metų mokiniai žudikai ir plėšikai

Trys 10-15 m. amžiaus Wadsworth pradinės mokyklos mokiniai, iš 6618 Ingleside Ave., atėjo į krautuvę, kuri yra 1059 E. 65th St. Jie paprašė krautuvės savininkę, 38 m. Mrs. Ostro, duoti pasižiūrėti keletą smulkių ornamentinių prekių. Jie sutiko pirkti jų už $1.

Kai pardavėja nusisuko padėti kitas prekes atgal, vaikai pasiėmė peilius nuo stalo, kur jie buvo išdėstyti pardavimui. Penkiolikmetis vaikas pasakė pardavėjai, kad jei ji nenorinti nukentėti, ji turinti eiti į krautuvės galą už durų, o dešimtametis puolė ją peiliu. Kai pardavėja mėgino bėgti, vaikai nuplėšė jos megztinuką ir padarė jai peiliu žaizdą.

Bet kai įėjo į krautuvę klientas, vaikai pabūgo ir išbėgo. Paskui kaimyninės krautuvės raštininkas Graziano penkiolikmetį už bloko sulaikė, o kiti vėliau giminių buvo perduoti policijai.

Vaikai pasisakė norėję pagrobti pinigus iš registro.

Demokratų mitingas Liet. Auditorijoje

Antradienio vakare, sausio 18 d., Lietuvių Auditorijoje, 3133 S. Halsted St., buvo didžiulis demokratų priešrinkiminis mitingas, į kurį atsilankė apie 3,000 žmonių.

Mitingas buvo surengtas demokratų partijos kandidatui į miesto merus R. J. Daley reklamuoti. Pats Daley su savo sūnumis atvyko į auditoriją su parado maršu. Prie auditorijos švytėjo prožektoriai, autobusams pravažiavimas pro auditoriją Halsted gatve buvo sustabdytas. Salė buvo išpuošta rinkiminiais šūkiais.

Kalbėjo eilė partijos pareigūnų. Savo paramą Daley žadėjo ir AFL Chicagos skyriaus pirmininkas Lee. Kandidatas Daley sąraše į miesto klerkus Becker pažymėjo, jog Kennelly esąs doras žmogus ir geras biznierius, bet, esą, dideliam miestui valdyti to nepakanką.

Pasakoja 11 metų įsigavęs į komunistų partiją

Teisme, kur teisiamas Lightfoot, Illinojaus komunistų partijos sekretorius, liudijo vienas asmuo, kuris į komunistų partiją buvo įstojęs FBI pavestas.

Tai A. J. Czarnowski, 59 m., 7513 W. 63rd St. Jis įstojęs 1944 metais į komunistų partiją ir veikęs Argo bei Summit komunistų klube. Jis rinkęs narių mokesčius ir buvęs Argo komunistinio klubo literatūros ir veteranų komiteto pirmininkas. Dirbdamas GM Electro-Motors skyriuj La Grange, Ill., jis susitikęs su vienu ten dirbusiu komunistu, kuriam jis ėmęs girti Sov. Rusiją, ir po to tas komunistas pakvietęs Czarnowski į komunistų partiją. Partijoje liudininkas sakosi vadinęsis ne savo, bet Steven Czarnin vardu. Czarnowski papasakojo apie partijos struktūrą ir Lightfoot veiklą partijoje.

Sausio 30 dieną, sekmadienį, dainininkė PRUDENCIJA BIČKIENĖ dainuos Sokolų svetainėje ruošiamame Sophie Barcus Radijo koncerte.

Anksčiau prisiekusiųjų teismui liudijo M. Ondrejka iš Milwaukee, kuris taip pat FBI pavestas buvo įstojęs į komunistų partiją 1949 m., lankydamas Marquette universiteto teisių skyrių.

Įvairios žinios

— Manion, vienas iš For America organizacijos pirmininkų, savo kalboje North Chicago ragino, kad amerikiečiai turėtų paskelbti simpatijos rezoliuciją rusų tautai ir ją paskatinti revoliucijai, nes, girdi, sovietai labiau biją revoliucijos namie, negu Vakarų pasaulio militarinės jėgos. Manion yra buvęs Notre Dame universiteto teisių mokyklos dekanas (kas, žinoma, dar labiau verčia stebėtis to žmogaus bolševikinės tikrovės nepažinimu).

— The Lyricc Teatre, vietinė operos kompanija, per 9 mėnesius, iki praeitų metų lapkričio 30 d., turėjo deficito $13,958. Sakoma, kad didžiulei operai šis nuostolis Chicagoje esąs palyginti mažas, nes seniau per metus tokios operos turėdavo milijoną nuostolių. Operos kompanija praeitą sezoną čia pateikė 16 operos spektaklių. Solistams buvo sumokėta $66,835, dirigentui ir scenos direktoriams $19,825, orkestrui $53,721, chorui $30,422, baletui $5,318. 1955 metais numatoma suruošti 24 spektaklius.

Rašo iš Vokietijos

Dr. L. Štelmokas iš Vokietijos, (24b) Rendsburg, Wrangel Kaserne B-56, laiške, rašytame vienam čikagiečiui, be kito ko, štai ką sako:

Nuo Kalėdų šiandien jau penki spaudos siuntinukai mus pasiekė. Esame visi Jums už tai dėkingi. Paskutiniame pluošte besančios ir dvi knygos: "Chicagos vadovas", Lietuvių Prekybos Rūmų išleistas, ir J. Aisčio "Apie laiką ir žmones". Pirmoji knyga įdomi savo aprašymais, bet ypač miesto planu. Dabar pagal tą planą galime rasti visų mūsų pažįstamų ir geradarių gyvenamas vietas. Taipgi galime rasti vietas lietuvių laikraščių, lietuvių profesionalų ir biznio bei verslo įstaigų, kurie ir kurios skelbiasi laikraščiuose. Galime rasti vietos lietuvių bažnyčių ir t.t.

Aš asmeniškai seniai turėjau noro sugriebti ir perskaityti J. Aisčio knygą "Apie laiką ir žmones". Bet nesitikėjau ją sugriebti. Tad mano džiaugsmas tą knygą pamačius Jūsų siuntinyje buvo tikrai didelis. Apie ją buvau skaitęs keliuose laikraščiuose.

Lai Nauji Metai būna pilni malonaus gyvenimo su naujom ir patogiom namų reikmenim iš Progress Lietuvių Bendrovės Krautuvės!!

Šį mėnesį čia eina inventory ėmimo stako sumažinimo didis išpardavimas. Kainos numažintos nuo 25% iki 50% ant geriausių baldų setų, kaurų, pečių, televizijos aparatų, radijų, refrigeratorių, plovyklų, vaikams rakandų ir visų kitų namams reikmenų.

Lengvi įmokėjimai pritaikomi visiems. Lankykitės visi čia į

ERDVIĄ IR PATOGIĄ
SENIAUSIĄ
LIETUVIŲ BENDROVĖS
KRAUTUVĘ

PROGRESS FURNITURE Co

4181-83 Archer Ave.
Tel.: LAfayette 3-3171
Brighton Parko Kolonijoje

TRUMPAI

★

— **LRD pirm. B. Babrauskas,** bruklynietis J. Repečka, A. Valinčius iš New Britain, J. Saplys iš Hazel Park, Mich. ir A. Gaška iš Chicagos yra pirmieji Jurgio Savickio veikalo "Žemė dega" prenumeratoriai ir išleidimo talkininkai. Šiai knygai prenumerata renkama iki vasario 16 d. JAV ir Kanadoje ir iki kovo 15 d. visur kitur. Knyga pasirodys dviem tomais, kurių kiekvienas daugiau kaip 350 puslapių. Knygą leidžia Terra.

— **Rozalija Sondeckienė,** gautomis iš Lietuvos žiniomis, yra mirusi. Ji buvo ilgametė Šiaulių Vyrų Gimnazijos mokytoja, kurios daug mokinių yra ir šiame krašte.

— **Lituanistikos Institutui** paremti LB Chicagos Apygardos Valdyba paskyrė 25 dol.

— **LB Chicagos Apygardos apylinkių** atstovų pasitarimas Krašto Tarybos rinkimų reikalais įvyko sausio 15 d. Lietuvių Auditorijoje. Nutarta apylinkėse sudaryti rinkimų sąrašus. Tuo reikalu dar bus kitas pasitarimas.

— **Chicagos Liet. Vyrų Choro** nariai sudėjo 20 dol. ir juos pasiuntė Jonui Stankaičiui, kuris mokosi Vasario 16 Gimnazijoje Vokietijoje.

— **Balfo Chicagos Apskrities Valdyba** yra numačiusi š. m. spalio 15 d. Lietuvių Auditorijoj surengti koncertą. Ji prašo organizacijų tą dieną parengimų neruošti.

— **"Teisininkų Žinių" Nr. 10** išėjo iš spaudos. Turinyje straipsniai: Teisininkų paruošimo reikalu, Napoleono Kodeksui 150 metų, Lietuvos teisininkų likimas, Teisininkai ir literatūrinės premijos, Mūsų solidarumas ir vargstančiųjų kolegų šalpa, Šeima ir paveldėjimo teisė. Be to, a. a. Vs. Bojevo nekrologas, L. T. D. Centro V-bos darbai, kronika, atgarsiai ir kita.

— **SLA 217 kuopa** Vasario 16 d. šventės proga paaukojo Altui $10.00.

— **Tautosakininkas J. Būga** užrašo tautosakinę medžiagą iš Prano Pupstos, Lyduvėnų žemaičio, ir Jokūbo Norkaus, iš Čekiškių.

— **Lietuvių Teisininkų Dr-jos** Chicagos skyriaus narių metinis visuotinis susirinkimas įvyks sekmadienį, sausio 23 d., 2 val. 30 min. p. p., Vainuto klubo salėje, 4258 So. Maplewood Ave. Darbotvarkėje diplom. teis. Petro Stankovičiaus pranešimas — "Real estate ir draudimų verslas", vadovybės apyskaitos ir rinkimai bei kiti aktualūs teisininkams reikalai.

— **Mikas Česas,** sėkmingai besiverčiąs automobilių taisymu, įsigijo geresnę ir klientams patogesnę verslavietę — gazolino stotį ir dirbtuvę prie 59 gatvės ir Winchester. Paskutiniu laiku jis dirbtuvę turėjo prie Canalport Ave., Aštuonioliktosios gatvės kolonijoje.

— **Paštininkų Sąjungos Centro Valdyba** pasiuntė pasilikusiems Vokietijoje paštininkams 60 dolerių. Pinigus gavo 6 paštininkų šeimos ir visos širdingai dėkoja už paramą ir savo bendradarbių prisiminimą.

— **Kun. B. Suginto,** labai šalpai nusipelnusio, 60 metų amžiaus proga Chicagos visuomeninkai sudarė komitetą, kuris pasirūpins surengti jam atitinkamą viešą paminėjimą. (G.)

— **Adomas Vilainis - Šidlauskas,** Nemuno leidyklos savininkas, pats redagavo ir išleido Chicagos lietuvių metraštį, kuris turi kelis šimtus puslapių ir tiek pat paveikslų.

— **Sophie Barcus** radijo programos rengiamas tradicinis metinis koncertas susilaukė didelio susidomėjimo. Jau dabar daug biletų parduota paskiriems asmenims ir daug jų užsisakė įvairios organizacijos. Floridoj atostogauja lietuviai rengiasi specialiai atvykti į koncertą. Viena iš jų rašo man, savo kaimynui, kad ji Sophie Barcus koncertų niekada neapleidžianti. (B.)

— **Lituanistikos Aukštesniosios Mokyklos** pravedamam konkursui vieną premiją — 20 dol. paskyrė LB Chicagos Apygardos valdyba.

— **Repertuaro komisija** dainų šventei jau baigia kūrinių atrinkimą. Reikalingos gaidos jau baigiamos paruošti. Gaidų atspausdinimas, taupiausiai darant, kainuos apie 500 dol.

— **Balfo Chicagos Aps. V-ba** praeitą savaitę turėjo pirmą šių metų posėdį, kurio metu buvo numatytas 1955 metų veikimo planas ir aptarti kiti svarbūs reikalai.

Šaltimiero radijas

Klausykite Povilo Šaltimiero radiją šį vakarą WGES — 1390 kil. Pradžia 8:00 val. vak. Visada gyvi ir puikūs transliavimai, be rekordų.

Balfo padėka

Balfo 10 metų veiklos Chicagoje sukaktis pereitų metų gruodžio 5 d. buvo iškilmingai paminėta įvairių kultūrinių organizacijų atstovų, menininkų bei meno kolektyvų narių dėka ir pasiaukojimu ir, svarbiausia, visų lietuvių nuširdžiu ir aktyviu dalyvavimu.

Širdingai dėkojame Alice Stephens dainininkėms, Dainavos ansambliui, Chicagos Lietuvių Vyrų Chorui, prof. Vladui Jakubėnui, Sofijai Adomaitienei, Prudencijai Bičkienei, Kristinai Bartulis, Danutei Stankaitytei, Jonui Vazneliui ir Genovaitei Aleksiūnaitei, be atlyginimo atlikusiems koncerto — akademijos programą.

Gilią padėką reiškiame "Draugo", "Naujienų", "Sandaros" ir "Laisvosios Lietuvos redakcijoms, Sophie Barcus, "Margučiui" ir Povilui Šaltimierui už nemokamą koncerto — akademijos skelbimą.

Ypatinga padėka priklauso Seselių Kazimieriečių Aukštesniosios Mokyklos vadovybei už suteiktą veltui koncertui salę.

Gili padėka Balfo pirmininkui kan. prof. Juozui B. Končiui, specialiai atvykusiam į koncertą — akademiją, už pasakytą koncerto — akademijos metu išsamią ir gražią kalbą.

Nuoširdus dėkui koncerto — akademijos rengimo komisijos nariams: O. Biežienei, A. Braziui, P. Cibulskiui, I. Daukui, J. Daužvardienei, V. Dobai, P. Gribienei, N. Gugienei, V. Jakubėnui, B. Jonušui, S. Sodeikai, A. Stephens ir B. Tubeliui.

Širdingai dėkojame spaudos komisijos pirmininkui Dr. J. Adomavičiui ir nariams: A. Baronui, V. Butėnui, K. P. Deveikiui, A. Gulbinskui, A. Gustaičiui, J. Jonušaičiui, V. Kasniūnui, A. Mackui, V. Radžiui, J. Rugiui, A. Rugytei, J. Taruliui, A. Trakiui, J. Vaideliui ir A. Valentinui už straipsnius spaudoje ir pasakytas per radiją kalbas.

Taipgi dėkojame visiems, kurie bet kokiu būdu šį koncertą — akademijos rengimą parėmė.

BALF Chicagos Aps. V-ba

— Vokietijoje 683 lietuviai džiovininkai laukia mūsų pagalbos. Aukokime jiems šio vajaus metu!

Nauja dantų gydytoja

Pastaruoju metu Chicagoje pradeda praktikuoti vėl viena dantų gydytoja — p. Elena Repšienė.

Ji yra kilusi iš Raseinių miesto, Lietuvoje. Ten ji ir baigė gimnaziją. Vytauto Didžiojo Universitete Kaune studijavo odontologiją. Baigusi universitetą, vertėsi dantų gydymo praktika Grinkiškyje, o vėliau Kaune. Karo metu pateko Vokietijon. Karui pasibaigus, dirbo kaip stovyklos dantų gydytoja Munster Muna, o vėliau — prie sargybų ir darbo kuopų dalinių, iki išemigravimo į Jungtines Valstybes.

1950 metų pavasarį atvyko į Chicagą. Nežiūrint šeimos reikalų ir sunkios naujakurystės, ji ryžosi vėl iš naujo studijuoti ir įsigyti dantų gydytojos teises ir šiame krašte. Po trejų metų darbo University of Illinois College of Dentistry gavo "Doctor of Dental Surgery" laipsnį ir leidimą verstis dantų gydymo praktika Illinojaus valstybėje.

Šiomis dienomis baigia ruošti darbo kabinetą 1601 W. Garfield Blvd., Chicago 29, Ill., kur tuojau pradės priiminėti pacientus. Geriausios sėkmės. J. S.

Iš ramovėnų veiklos

Sausio 16 d. lietuvių Auditorijoje įvyko A. L. "Ramovės" Chicagos skyriaus visuotinis susirinkimas ir kartu Klaipėdos Krašto prie Lietuvos prisijungimo 32 metų sukakties paminėjimas.

Apie Klaipėdos kraštą

Klaipėdos krašto su Lietuvos susijungimo klausimu kalbėjo klaipėdietis Martynas Purvinas, kuris labai vaizdžiai ir be jokių pagražinimų papasakojo apie Klaipėdos krašte buvusias iš centro valdžios padarytas neigiamybes bei teigiamybes. Savo paskaitėlę parėmė kruopščiai parinktais pavyzdžiais ir skaičiais ir sako, kad jeigu Klaipėdos kraštas būtų buvęs iki šios dienos lietuvių žinioje, jokios Klaipėdos krašto problemos jau nebe būtų buvę. Maž. Lietuvos lietuvis, kuris vis dar negalėjo atsipalaiduoti nuo vokiečių, būtų galutinai persiorentavęs Lietuvos naudai. Baigdamas kreipėsi į visus lietuvius rimčiau susirūpinti Klaipėdos kraštu ir jo uostu, leidžiant savo vaikus į jūrininkų mokyklas, parengiant juos būsimos laisvos Lietuvos laivininkystės inžinieriais bei kitais šios srities darbuotojais. Ši sritis turinti būti lietuvių rankose, o ne samdomi ir brangiai apmokami užsieniečiai.

Pranešimai ir rinkimai

Toliau ėjo buvusios valdybos pranešimas. Apie nuveiktus darbus 1954 metais. Iš jos darbo apyskaitos matyti, kad vis dėlto buvo nuveikta nemaža. Buvo surengta įvairių minėjimų, susirinkimų, parengimų-pobūvių ir dar daug įvairių smulkesnių darbelių nuveikta. Iš gautų pajamų gana gražiomis sumomis sušelpti buv. Lietuvos kariuomenės kovų invalidai — čia pat Amerikoje, Vokietijoje ir net Pietų Amerikos valstybėse. Nepašykštėta aukų ir kitiems reikalams.

1955 metams išrinkta nauja valdyba, į kurią įėjo: Jonas Tapulionis. Jonas Petrulionis, Antanas Boleišis, Povilas Dirkys ir Vincas Abramikas.

Per diskusijas kai kurie nariai stengėsi prasikišti su savo jau iki gyvo kaulo įgrisusiomis politinėmis temomis. Bet čia pat pirmininkaująs susirinkimui Antanas Reklaitis ir kiti nariai griežtai užprotestavo, pareikšdami, kad ši organizacija yra ne politinė ir privalanti toleruoti visų įsitikinimus. Be to, buvo pridurta, kad į "Ramovę" priimamas kiekvienas doras lietuvis, nežiūrint nei jo politinių ar religinių įsitikinimų. Savaime aišku, Maskvos satrapų garbintojams šioje organizacijoje vietos nebūsią. **Stasys Juškėnas**

Grąžina pabėgėlius

Vienoje leidžiamas "Interreport-Ost" 1954 m. lapkričio 11 d. numeryje paskelbė, kad Tito draugystė su Rytų bloko kom. valstybėmis tiek toli nužengė, jog jugoslavai jau grąžina iš tų kraštų į Jugoslaviją ištrūkusius pabėgėlius. Taip 1954 m. spalio 16 d. buvo 8 vengrai pabėgėliai, kelios dienos prieš tai peržengę jugoslavų sieną, jugoslavų milicijos perduoti atgal vengrams. Pabėgę vengrai buvo grąžinti spalio mėn. iš Jugoslavijos į Vengriją ir poroj kitų pasienio vietų. Vienas spalio viduryje į Vokietiją per Austriją atbėgęs bulgaras studentas papasakojo, kad pabėgėliai, iš vad. "liaudies demokratijų" pasprukę į Jugoslaviją, ten jau nebepaleidžiami laisvai, bet laikomi suimti. Čekoslovakai pareikalavo, kad jiems austrai grąžintų visus pabėgėlius iš Čekoslovakijos.

Bulgarijos radijas Sofijoje, norėdamas suvilioti grįžti atgal pabėgėlius bulgarus, paskelbė, kad jiems grįžti terminas prailginamas dar vieneriems metams: visi, kurie per šį laiką grįš, bus "amnestuoti" ir nebaudžiami. Kadangi daugumas pabėgėlių yra nubausti už akių mirties bausme, tai dabar jie aiškinasi klausimą, ar toks malonės aktas reiškia tik mirties bausmės pakeitimą kalėjimu, ar tuo būdu visiškai bausmė panaikinama. Tačiau visi gerai žino komunistinę praktiką. (Elta)

Baltijoj stiprinamas Sovietų karo laivynas

"Das Ostpreussenblatt" Nr. 50/1954, pasiremdamas švedų spaudos pranešimais ir kai kurių vokiečių laikraščių žiniomis, skelbia, kad Sovietų karo laivyno "Vidurinėje Baltijos jūroje", adm. Matnecovo įsakymu, visa eilė Sovietų karo laivų iš "Leningrado trikampio" perkelti "toliau į vakarus". Šitie Sovietų karo laivai stovės Baltiskyje, Ventspilyje, Liepojuje, Klaipėdoje ir "galį padaryti vizitus" taip pat Gdynėn.

Iš Sovietų karo laivų minima 250 pov. laivų, 12 kovos laivų, 32 kreiseriai, 5 lėktuvnešiai ir 180 kitokio tipo laivų. Laikraštis, pastebėdamas, kad Sovietai šiuo metu ar tik neturį patį didžiausią pasaulyje povandeninį laivyną ir kad "kiekvienu metu gali uždaryti įėjimą į Baltijos jūrą", pažymi, kad šie skaičiai esą gal kiek perdėti. Vis dėlto tikra, jog Sovietai savo karines bazes Baltijos erdvėje ir Rytprūsiuose nuolatos stiprina, o Baltijos jūrą stengiasi paversti tikrąja "Sovietų vidaus jūra". Suomių ir danų nedideli karo laivynai su švedų karo laivynu tos bolševikų persvaros negali išlyginti... (Elta).

CLASSIFIED ADS.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

Reikalingas bučerys.
Geras atlyginimas.

NEW LIFE DELICATESSEN

3331 So. Halsted St.

PAIEŠKAU bartenderio darbo. Esu blaivininkas, suaugęs vyras. Apylinkė nesvarbu. DIckens 2-6972.

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

REIKALINGOS moterys (patyrusios) rūšiuoti maišytus ir vilnonius skudurus. Continental Paper Grading Co., 1623 So. Lumber St.

PERSONAL
Asmenų ieško

PAIEŠKAU LITVAIČIŲ
Paieškau Marytės, Albino, Broniaus, Antano, Juozo, Stasės ir Vito Litvaičių, kilusių iš Gižų valsčiaus, Kiršų kaimo. Prašome parašyti tokiu adresu: Mrs. Adelė Litvaitytė Murinas, 18816 Hull, Detroit 3, Michigan

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė -- Pardavimui

KAS perkant arba parduodant namus norite sąžiningo ir lietuviško nuoširdaus patarnavimo kreipkitės į:

VENTA REAL ESTATE
4409 So. Fairfield Ave.
Tel.: LAfayette 3-3881
Turime didelį pasirinkimą namų ir biznių įvairiose miesto dalyse.

Prieš pirkdami ar parduodami namus, atlankykite mus

KUTRA - NORKUS REALTY
2405 WEST 51st STREET
PRospect 6-7238 — RE 7-7321 (vak).
PRospect 8-3579 (vak.)

DĖL susidėjusių aplinkybių labai skubiai parduodamas 2 aukštų medinis namas lietuvių rajone, Roselande. Apačioje valykla ir buv. kepykla. Viršuje 6 kambarių butas. 4 garažai. Reikalingas remontas, bet kaina neįtikėtina — $6,300.

Pelninga self-service maisto produktų krautuvė su visais įrengimais ir prekėmis, šiaurinėje Chicagoje. Parduodama už $6,500.

2 butų po 6 kambarius mūrinis namas, Brighton Parke. Kaina $21,000.

2 aukštų biznio namas su gražiu 6 kambarių butu. Automatiškas šildymas karštu vandeniu — gazu. 59-ta prie California Ave. Kaina $22,000.

P. LEONAS
REAL ESTATE
2444 W. 63rd St. Antras aukštas
PRospect 8-0097

DIDELIS namų, biznių, apartmentų, sklypų pasirinkimas. Sudarome morgičius, paskolas, nuosavybių dokumentus. Nemokamai teikiame informacijas ir patarimus. Teirautis pas:
Z. UMBRAŽŪNAS
F. H. Halvorsen Co.
3145 W. 63rd St. HEmlock 4-4300
POrtsmouth 7-2009

SAUSIO BARGENAS
10 butų mūrinis namas, 2-5 ir 8-4 butai. Garu apšildomas (Steam heat), stokeris. Tiktai $45,000. Arti 67th ir Morgan Street.
MILAN - MILAN, 7410 Cottage Grove
Tel.: ST 3-1423—ST 3-1424

MARQUETTE Parke dailus deluxe 2½ metų senumo mūrinis namas. 2-jų aukštų—3 apartmentai. Parodomas tik susitarus. Teirautkitės 2612 W. 69th St. arba šaukite PRospect 6-4600

6 KAMBARIŲ mūrinis, 1½ maudynės, valgomasis ir seklyčia užkloti kilimais. Žieminiai langai, sieteliai, užuolaidos; 2 mašinų garažas. $18,500 arba teisingas pasiūlymas. 3838 West 59th Street. RElIance 5-6997.

2 BUTŲ MŪRINIS, MODERNUS 6-6 kamb. 1 butas moka $100 mėnesiui. Keeler ir 22 St. apylinkėje. 2 maš. garažas. $5,000 įmokėti, $20,-900. Svoboda, 3739 W. 26 St. LAwndale 1-7038.

CONTRACTORS - BUILDERS
Namų Statytojai ir Taisytojai

NAMŲ REMONTAS
(REMODELING)
Atlieku cemento, karpenterio, mūro ir kitus darbus. Iki $2,500 nereikia nieko įmokėti, o už didesnius darbus susitarsime.
Dirbu Chicagoje ir priemiesčiuose.
PETRAS POCIUS
6828 So. Maplewood Ave.
REpublic 7-1223

KONTRAKTORIUS
STANDARD BUILDERS, INC.
726 W. 18th Street Chicago 16, Ill.
A. GINTNERIS, pirmininkas
V. PETRAUSKAS, statybos vedėjas.
CH 3-1535
Lietuvių Statybos Bendrovė stato namus pardavimui, pagal užsakymus ir atlieka remonto darbus.

MUSICAL INSTRUMENTS
Muzikališki Instrumentai

IEŠKO PIRKTI VARTOTĄ PIANINĄ. Su pasiūlymais kreiptis telefonu: ATlantic 5-3582

RENTING IN GENERAL
Nuomos

RENDUOJAMI du flatai, vienas 4-ių kambarių antrame aukšte, o antrasis pirmame aukšte. Tinka bizniui, gera vieta. 4513 So. Wood Street.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

MAISTO ir delikatesų krautuvė. Be konkurencijos. Arti 47th ir Damen Ave. Pastovus bizni. Pilnas inventorius. 3 kambarių butas. Renda $70. Prašo $3,800. LAfayette 3-7675.

MISCELLANEOUS
Įvairūs Dalykai

LIETUVIŠKA APDRAUDŲ AGENTŪRA
Gyvybės, ligoninės, automobilių, baldų, namų ir visos kitos apdraudos—asmenims, profesionalams ir biznio įstaigoms. Laisvas pasirinkimas kompanijos ir apdraudos rūšies. Nemokamas patarnavimas ir informacija. Valstybės patvirtintos kainos. Smulkesniai informacijai gauti skambinkite, rašykite, užeikite:
JONAS KIRVAITIS
INTERSTATE INSURANCE AGENCY
5900 S. Ashland Ave., Chicago 36, Ill.
Tel.: WAlbrook 5-5671

AGENTŲ IR BROKERIŲ DĖMESIUI!
Prieš draudsdami kitur, pasiteiraukite pas mane. Pirmaeilės kompanijos —aukščiausi komisai. Savi pas savus!